Az Ócsai Bolyai János Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Érvényes:
2026. szeptember 1.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ 5

1. AZ INTÉZMÉNY HIVATALOS ADATAI 6

2. ISKOLÁNKRÓL 7

2.1. Az iskola története 7

2.2. Az iskola földrajzi - társadalmi helyzete 8

2.3. Az iskola működésének jellemző adatai 8

2.3.1. Tanulók 8

2.3.2. Pedagógusok 9

2.3.3. Egyéb dolgozók 9

2.4. Az intézmény működése 10

2.4.1. Az iskola épülete, eszközkészlete 10

2.4.2. Az iskola munkarendje 11

2.4.3. Az iskola vezetési szerkezete 11

2.4.4. A középiskola jelenlegi osztályszerkezete 12

2.4.5. Az iskola kapcsolatai 13

2.5. Hagyományok, ünnepségek 14

2.6. A Dr. Pártos Lóránt Alapítvány 15

3. NEVELÉSI PROGRAM 16

3.1. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 16

3.1.1. Pedagógiai alapelvünk 16

3.1.2. Pedagógiai munkánk céljai 16

3.1.3. Pedagógiai munkánk feladatai 16

3.1.4. Pedagógiai tevékenységünk eszközei, eljárásai 17

3.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 18

3.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 19

3.4. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés fő területei 21

3.5. Boldogságprogram 22

3.6. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos program 23

3.6.1. A program törvényi háttere 23

3.6.2. Az egészségnevelés színterei iskolánkban 24

3.6.3. Egészségnevelési feladataink 25

3.6.4. Az egészségnevelés várható eredményei 27

3.6.5. Komplex intézményi mozgásprogram 27

3.7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 28

3.7.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók 28

3.7.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok 28

3.7.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében 29

3.7.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák 29

3.7.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások: 30

3.7.6. Az elsősegély-nyújtás intézményi eljárásrendje 30

3.8. Környezeti neveléssel kapcsolatos program 31

3.8.1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai 31

3.8.2. Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák: 31

3.8.3. Az iskolai környezet 32

3.8.4. Módszerek 33

3.8.5. Résztvevők 33

3.8.6. Kommunikáció 33

3.9. A pedagógusok és az osztályfőnökök intézményi feladatai 33
3.9.1. A legfontosabb elvárásaink a pedagógusokkal szemben: 33
3.9.2. A pedagógusok legfontosabb teendőit az alábbiakban határozzuk meg: 34
3.9.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 35

3.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 37
3.10.1. A tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenység 37
3.10.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 37
3.10.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 38
3.10.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 38
3.10.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 39

3.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 40
3.11.1. Az iskolai diákönkormányzat (DÖK) 40
3.11.2. Az iskolai diákközgyűlés 41
3.11.3. A diákkörök 41

3.12. Az intézmény belső és külső kapcsolatai, kapcsolat-tartási formái 41
3.12.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 41
3.12.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák 42
3.12.3. Az intézmény dolgozói közösségét érintő kapcsolattartási formák 43
3.12.4. Kapcsolattartás az intézmény külső partnereivel 44

3.13. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 45
3.13.1. A vizsgaszabályzat célja 45
3.13.2. A vizsgaszabályzat hatálya 45
3.13.3. Az osztályozó, javító és különbözeti vizsgák szervezésének és értékelésének közös szabályai 46
3.13.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei 49
3.13.5. A tantárgyi, tanévi felmentések szabályozása 49
3.13.6. A tanulmányi idő megrövidíthetőségének szabályai 50

3.14. A tanuló felvételének, átvételének feltételei, eljárási rendje 50

4. HELYI TANTERV 53

4.1. Az iskola oktatási programja 53

4.2. A választott kerettanterv megnevezése 54

4.2. Tantárgyi tantervek 55

4.3. Órahálók 56
4.3.1. Heti óraszámok a 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben 56
4.3.2. Heti óraszámok a 2024/25-ös tanévtől felmenő rendszerben 59

4.4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei, a szükséges ruházati és egyéb felszerelések 63

4.5. A középiskola tanórán kívüli programja 65
4.5.1. Iskolai sportkör 65
4.5.2. Énekkar, zenekar 65
4.5.3. Szakkörök 65
4.5.4. Önképzőkörök 65
4.5.5. Felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások 66
4.5.6. Versenyfelkészítő, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások 66
4.5.7. Költségtérítéses programok 66

4.6. A NAT által meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai (fejlesztési területek, kulcskompetenciák) 66

4.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 74

4.8. Választható tantárgyak, pedagógusok közül történő választás szabályai 74

4.9. A középiskola érettségi programja 75
4.9.1. Kötelező érettségi vizsgatárgyak 75
4.9.2. Választható érettségi vizsgatárgyak 75
4.9.3. A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei 76

4.10. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének értékelésének rendszere, visszacsatolási eljárások....76
4.10.1. Osztályozási normatívák az intézményben....76
4.10.2. A tanulók hagyományostól eltérő osztályozása, értékelése....78
4.10.3. Bukás....78
4.10.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya....79
4.10.5. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai....80
4.11. A tanulók jutalmazásának, fegyelmezésének elvei és formái....81
4.11.1. Jutalmazás....81
4.11.2. A fegyelmező intézkedések formái, alkalmazásuk elvei....82
4.12. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése....84
4.12.1. Magatartás....84
4.12.2. Szorgalom....85
4.13. A magasabb évfolyamba lépés feltételei....86
4.13.1. Általános elvek:....86
4.13.2. A továbbhaladás tantárgyi tantervi követelményei....86
4.14. A tanulók fizikai állapotának mérése....86
4.15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei....87
4.15.1. A csoportbontás szabályai....87
4.15.2. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei....88
4.16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei....88
4.16.1. Egészségnevelési elveink....88
4.16.2. Környezeti nevelési elveink és céljaink....89
4.17. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések....90
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK....92
5.1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata....92
5.2. A pedagógiai program módosítása....92
5.3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala....92
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK....93

BEVEZETŐ

A pedagógiai program az intézmény munkájának **alapprogram**ja, a gimnázium **szakmai alapdokumentum**a, mely az aktuális jogszabályok alapján épül fel.
Ezek:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet,
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet,
- Az 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról,
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, melyek letölthetők az Oktatási Hivatal honlapjáról.
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény.

Iskolánk elkötelezett a tanulók oktatásában és nevelésében. Biztosítjuk az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Diákjaink korszerű körülmények között készülhetnek az érettségi vizsgákra, a felsőfokú oktatásra, a munka világában való helytállásra.
Megteremtjük az élethosszig tartó tanulás alapjait. Fontos számunkra, hogy fejlesszük a tanulók írásbeli és szóbeli kommunikációját, felismerjük és gondozzuk a tehetséget, szükség esetén segítsük a felzárkózást. Mindezt olyan – jó hangulatú – iskolai légkörben, mely pozitívan befolyásolja a diákok személyiségének alakulását.
Célunk, hogy megfelelő piacképes tudás átadásával olyan fiatalokat neveljünk, akiknek nem okoz problémát a folyamatosan változó társadalmi és gazdasági elvárásokhoz való alkalmazkodás.

Mottóink:

„…amit az iskolának el kell végeznie, az elsősorban az, hogy megtanítson bennünket a jól elvégzett munka örömére, az alkotás izgalmára, megtanítson arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk. És ugyanakkor segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

„Az én nézetem szerint az agy gondolkodásra való – és nem csak gondolkodni kell, hanem látni, élvezni a szellemi élet nagyszerűségét, örömeit is. A tudományokat át kell élni. Én a kísérleteimmel élek. Shakespeare-t sem megtanulni, hanem átélni kell! A zenét sem megtanulni, hanem megélni kell!”

(Szent-Györgyi Albert)

1. AZ INTÉZMÉNY HIVATALOS ADATAI

Elnevezés:	Ócsai Bolyai János Gimnázium
Rövidített név:	BOGIM
Elérhetőségek:	2364 Ócsa, Falu Tamás u. 35. Tel./Fax: 06-29/378-045 Honlap: www.bogim.hu E-mail: gimi@bogim.hu
Fenntartó és működtető:	Monori Tankerületi Központ 2200 Monor, Petőfi Sándor u. 28. Törzskönyvi azonosító szám: 835310 Adószám: 1583530-2-13 KSH szám: 15835310-8412-312-13
Beiskolázási körzet:	Elsősorban a gyáli, dabasi járás települései, valamint Budapest déli kerületei
Igazgató:	Rózsa László
Alaptevékenység:	négy és hat évfolyamos gimnáziumi oktatás

2. ISKOLÁNKRÓL

Tekintsük át az intézmény jelenlegi helyzetét és azt az utat, amelyet az ócsai középiskola az elmúlt évtizedekben megtett.

2.1. Az iskola története

Az Ócsai Bolyai János **Gimnáziumot 1952-ben a társadalmi igény hívta életre** és tartja fenn azóta is. A gimnázium volt az **első érettségit adó középiskola a dabasi járásban**, így a környező településeken élő értelmiségiek és más foglalkozásúak jelentős része Ócsán szerzett érettségi bizonyítványt. **Időközben a körzetben további három, érettségit adó középiskolát hoztak létre,** így a nyolcvanas évektől versenyhelyzet alakult ki a területen. Míg az erőforrásokat elsősorban az újonnan létesült iskolákra fordították, addig **az ócsai gimnázium** elhanyagolt állapotba került. A nyolcvanas évek közepére az iskola **elveszítette a vonzerejét.** A tanulólétszám 160-ra csökkent. Az intézmény **beiskolázási gondokkal küszködött** és az iskola **működési feltételei is romlottak.**

Az ócsai gimnáziumot csak **dinamikus fejlesztés**sel és intenzív tartalmi, szakmai megújulással lehetett a holtpontról kimozdítani. Az 1985-ös oktatási törvény ennek a programnak a kidolgozásához adott lehetőséget a tantestületnek. A nyolcvanas évek közepétől társadalmi igény mutatkozott a gimnáziumi specializáció és a szakközépiskolai képzés iránt. Mindezt figyelembe véve először idegenvezetői, majd matematika tagozattal bővült a képzés, valamint az oktatott idegen nyelvek száma háromról hatra emelkedett.

Az **1990/91-es tanévtől** kezdődően **kereskedelmi szakközépiskola** is működött az intézményben. **1995-től hat évfolyamos gimnázium** bővíti a középiskolai kínálatot.

A profilbővítéssel párhuzamosan **bővült és megújult a középiskola épülete is.** Első ütemben egy új szaktantermi szárny készült el, majd megépült a tornaterem. Az utolsó ütemben sor került a központi épület rekonstrukciójára és az aula kialakítására.

A működés körülményei jelenleg megfelelőek. Megteremtettük a számítógépes oktatás feltételrendszerét, megújítottuk természettudományos szaktantermeinket, interaktív táblák segítik pedagógusaink munkáját. A „Szemünk fénye" pályázat keretében modernizáltuk intézményünk világítástechnikáját. A rendelkezésre álló anyagi források függvényében igyekszünk folyamatosan korszerűsíteni az intézményt.

A középiskola visszaszerezte régi rangját. A tanulók létszáma megháromszorozódott.

A szakképzési rendszer törvényi átalakítását követően intézményünk **oktatási szerkezete újra módosult.** ***A 2009/2010-es tanévtől kifutó rendszerben megszűnt a szakközépiskolai képzés, helyét egy angol nyelvi előkészítő osztállyal induló öt évfolyamos gimnáziumi képzés vette át. (NYEK)*** Ennek köszönhetően tanulólétszámunk tovább növekedett.

A 2018/2019-es tanévtől kezdődően a hat évfolyamos gimnázium mellett – ***kifutó rendszerben megszüntetve a NYEK-et – két négy évfolyamos gimnáziumi osztályt*** indítottunk; az egyiket specialitásként gazdasági, a másikat pedig emelt óraszámú angol és német nyelvi képzéssel.

Az elmúlt évek tapasztalataira építve a négy évfolyamos képzési típusú osztályainkban ***további változtatásokat tervezünk bevezetni a 2024/2025-ös tanévtől.*** Az „A" osztályban a diákok választása szerint a gazdasági képzés mellett további specialitásként jelenik meg a digitális kultúra emelt óraszámú oktatása, a „C" osztályban pedig a nyelvi csoportok óraszámaiban és összetételében lesz változás. Erről a Pedagógiai program helyi tanterve ad részletes tájékoztatást.

Az intézménynek jelenleg nincsenek beiskolázási gondjai. Annak érdekében, hogy megfeleljünk az egyes osztálytípusok indítását meghatározó törvényeknek, rendeleteknek, a nevelőtestület a korábbiakhoz képest még nagyobb hangsúlyt fektet a tehetséggondozásra és az egyetemi-főiskolai felkészítésre. ***A 2013/14-es tanévtől a hatosztályos gimnáziumi képzésben elindítottuk a humán és reál irányultságú óraterv szerinti oktatást.***

Az intézmény rangját emelte, hogy 2009-től 2013. március 31-ig iskolánk hat Pest vármegyei középiskola gazdasági központjaként is működött. A gazdasági iroda dolgozóinak létszáma megduplázódott. Az éves költségvetések, beszámolók elkészítése, a számviteli adminisztráció sok új feladatot jelentett, amit munkatársaink kiválóan láttak el.

Időközben ezeket a feladatokat a KLIK Gyáli Tankerülete, majd a Monori Tankerületi Központ vette át.

2.2. Az iskola földrajzi - társadalmi helyzete

Ócsa város Pest vármegye déli részén, a gyáli járásban helyezkedik el. Beiskolázási körzetébe közel 20 település tartozik. Városok és községek. A települések Budapest szűkebb vagy tágabb vonzáskörzetébe tartoznak, ami gazdasági szempontból különösen előnyös, mivel inkább fejlődő a körzet, mint stagnáló. Budapest déli peremkerületeiből is egyre több diák jár hozzánk.

Bár a munkanélküliség területünkre is jellemző, nem olyan magas, mint az ország más régióiban. A társadalmi rétegződés ennek ellenére igen nagy. A középiskolánkba járó diákok szüleinek/gondviselőinek anyagi lehetőségei között is jelentős különbségek tapasztalhatók.

Ócsa egykor a terület központi települése volt. Ma is híres a XIII. században épült román kori műemlék templomáról. A község 1856-ban járási székhely lett, és központi szerepkörét az 1950-es évek végéig megtartotta. A gimnáziumot ebben az időszakban alapították /1952/.
A 60-as évektől kezdve a vezető szerepet Dabas vette át, és őrzi a mai napig is annak ellenére, hogy Ócsa 2005-ben városi rangot kapott. A település megőrizte tradícióit és értékeit. Különlegessége a sokak által látogatott Tájvédelmi Körzet, amely az egykori gazdag mocsárvilág értékeit őrzi.

2.3. Az iskola működésének jellemző adatai

2.3.1. Tanulók

Az iskola tanulóinak **létszám**a jelenleg **közel 470 fő.** Az elmúlt évtizedekben a képzési profil bővítésének és az iskola építészeti megújulásának köszönhetően folyamatosan emelkedett.

A tanulók **70 %**-a **bejáró, 30 %-**a **helybeli.** K**ollégium nincs** a településen, és előreláthatólag a távlatokban sem lesz rá szükség. Amennyiben a szülő kollégiumi férőhelyet igényel, azt a közeli településen, Dabason (Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium) tudnánk esetlegesen biztosítani.

Tehetséges diákjaink kihasználják az iskola által felkínált tehetséggondozó foglalkozásokat. Ők azok, akik részt vesznek megyei és országos tanulmányi versenyeken, és szinte kivétel nélkül bejutnak a felsőoktatási intézményekbe.

A tanulók neveltségi szintje átlagos. Többségük jóindulatú, tisztelettudó. Rendzavarás, fegyelmi vétség ritkán fordul elő.

A diákok egy része igen aktív és intenzív munkára fogható. Az iskolai programok és események szervezésekor ezt a tényt módszertani szempontból figyelembe vesszük. A tanítási órákon is építünk a partnerként közreműködő tanulókra, akik lendületet adnak a munkának.

A diákok iskolán kívüli életrendje, időbeosztása – korosztályukból adódóan – sokszor kialakulatlan. Örvendetes viszont, hogy önpusztító, egészségromboló életmódot folytató diák alig fordul elő. Társkapcsolataikban meghatározó a barátság. Agresszivitást, durva megnyilvánulást ritkán tapasztalunk.

2.3.2. Pedagógusok

Iskolánkban a pedagógiai feladatok megfelelő színvonalú ellátásához **közel 40 fő** pedagógusra van szükség, akik között már az óraadó és a nyugdíj mellett visszatanító tanárok is megtalálhatóak.

Kollégáink **átlagéletkora folyamatosan emelkedik.** Ez egyrészt pozitívan értékelhető, hiszen azt jelzi, hogy a nevelőtestület stabil (a 90-es évek közepén megújult fiatal tantestület az eltelt idő alatt összekovácsolódott), alacsony a fluktuáció, ugyanakkor szükség lenne a megújulásra is, hiányoznak a fiatal, lelkes, pályakezdő pedagógusok.
Az iskolai hagyományokat, szokásokat nemcsak megőrizzük, hanem az újonnan érkező nevelőknek is átadjuk.

Pedagógusaink gyermekszeretőek, türelmesek. Többen, erejüket nem kímélve, odaadóan foglalkoznak a tehetséges tanulókkal. A tantestület belső légköre kiegyensúlyozott. A nevelők toleránsak egymással. **A tanárok felkészültsége és képzettsége garanciát jelent** az aktuális kerettantervi követelmények teljesítésére. Kollégáink folyamatos szakmai megújulását a különböző továbbképzéseken való részvétel biztosítja.

A pedagógiai munkát a diákönkormányzat patronáló tanára, és egy könyvtáros-tanár segíti. A gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat két szociális munkás látja el, akik a gyáli „Kertváros" Szociális Központ munkatársai. Ők segítik az osztályfőnököket az ilyen jellegű munkájukban. Nagy segítség az óraadóként foglalkoztatott iskolapszichológus is, hisz látjuk, érezzük: egyre több olyan diákunk van, akik valamilyen okból fakadóan segítségre szorulnak.

2.3.3. Egyéb dolgozók

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő (NOKS) kollégáknak köszönhetően a középiskolában jól működik a **titkárság** és az egyéb adminisztrációs feladatok ellátása.
A **rendszergazda** a technikai háttér működését biztosítja.

A **hivatalsegédek**nek köszönhetjük a tiszta iskolát, a rendezett udvart. Az intézmény minden dolgozója részt vállal az iskolai rendezvények előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában.

2.4. Az intézmény működése

2.4.1. Az iskola épülete, eszközkészlete

Az iskola épülete két telken található. Ez az **épületkomplexum** négy egybefűzött egységből áll. A központi tornyos épülethez balra a szaktantermi szárny, jobbra a tornatermi blokk kapcsolódik. Az egészet egy aula köti össze. Az épületegyüttes jellegzetességét a boltíves ablakok és a belső terek boltíves kiképzései adják. A belső, külső burkolatok igényesek, a megvilágítás korszerű. Az udvaron a szabad területeket parkok teszik kellemessé. Az épület biztonságát riasztóberendezés garantálja.
A gimnázium épületegyüttese jól szolgálja az iskolai oktatást. A létszámnövekedés és a csoportbontások miatt azonban zsúfoltság alakult ki, a közeljövőben tervbe kell venni az iskola bővítésének (szabadpolcos rendszerű könyvtár, még egy tornaterem) lehetőségét. Igény lenne egy társalgó/tárgyaló kialakítására is, ahol a pedagógusok szülőkkel, diákokkal tudnának megbeszéléseket folytatni. Ugyancsak szükség lenne egy nagyobb tárolóhelyiségre, ahol folyamatosan növekvő eszközkészletünket tudnánk biztonságosan tárolni.

Az iskola **felszereltsége** jónak mondható. Igényes a tanári szobák, az irodák, a tantermek túlnyomó többségének és a könyvtárnak a bútorzata is. A főépület berendezési tárgyainak egy részét már kicseréltük. Terveink között szerepel valamennyi régi, elhasználódott bútorzat cseréje. 2023 őszén a helyi önkormányzat támogatásával a régi könyvtár helyén két új tanterem kialakítására került sor, illetve a főépületben valamennyi nagy tanterem, a központi tanári és az irodák új padlóburkolatot kaptak.
A sportfoglalkozásokhoz a legfontosabb eszközök biztosítottak. Tervezzük az öltözők és vizesblokkok felújítását, hiszen ezek az elmúlt évtizedekben igen elhasználódtak.

Az iskolai könyvtár állományát folyamatosan bővítjük. A könyvtár ugyan külön helyiségben kapott helyet, a központi épület földszintjére költözött, de a terem többfunkciós jellege miatt szabadpolcos rendszer kialakítására és a helyben olvasásra jelenleg nincs lehetőség. Hosszú távon szükség lenne egy nagyobb, tágasabb könyvtár kialakítására, ami a diákok számára közösségi térként is szolgálhatna.

Az iskola elegendő számítógéppel rendelkezik, de az informatika gyors technikai fejlődése a géppark folyamatos megújítását igényli. A nyelvoktatást nyelvi labor és audiovizuális eszközök segítik. Igény mutatkozik ezek technikai megújítására is.

Az iskola kényelmét egy belső telefonhálózat, a titkárságon egy hangosbemondó, korlátlan internethasználat és az iskolarádió növelik. A stúdiót korszerűsítettük. Modern hangosító berendezés biztosítja az iskolai rendezvények lebonyolítását.

A szertárak felszereltsége jó. A helyi tanterv tanításához szükséges hiányzó eszközöket a szaktanári igények alapján folyamatosan beszerezzük.

Rendelkezünk egy defibrillátorral és egy ózongenerátorral is.

2.4.2. Az iskola munkarendje

A középiskola tanítási időben 6:00 és 18:00 között tart nyitva. Az intézményben a tanítás 7:30-kor kezdődik, és folyamatos az 1. órától a 8. óráig. Az óraközi szünetek eltérő hosszúságúak. Az órák kezdetét és végét csengőszó jelzi.

Csengetési rend:

Tanórák	*Jelző*	*Becsengetés*	*Kicsengetés*
1.	7:28	7:30	8:10
2.	8:18	8:20	9:00
3.	9:08	9:10	9:50
4.	9:58	10:00	10:40
5.	10:48	10:50	11:30
6.	11:48	11:50	12:30
7.	12:38	12:40	13:20
8.	13:28	13:30	14:10
9.	14:18	14:20	15:00
10.	15:08	15:10	15:50

Rendkívüli helyzetben (pl. járványhelyzet, hőségriadó) az igazgató rövidített tanítási napot rendelhet el 30 perces tanítási órákkal és 10 perces tanítási szünetekkel, a 7. óra utáni 20 perces ebédszünettel az alábbi csengetési rend szerint:

Tanórák	*Jelző*	*Becsengetés*	*Kicsengetés*
1.	7:28	7:30	8:00
2.	8:08	8:10	8:40
3.	8:48	8:50	9:20
4.	9:28	9:30	10:00
5.	10:08	10:10	10:40
6.	10:48	10:50	11:20
7.	11:28	11:30	12:00
8.	12:18	12:20	12:50
9.	12:58	13:00	13:30
10.	13:38	13:40	14:10

2.4.3. Az iskola vezetési szerkezete

A szervezeti működés főbb jellemzőit az SZMSZ tartalmazza. Az intézményvezetés (igazgató és két igazgatóhelyettes) mellett működő partnerek /Diákönkormányzat, Intézményi Tanács, SZMK/ tevékenységüket saját munkaterveik alapján végzik. A nevelőtestületi értekezletek rendjét az éves munkaterv rögzíti. A rendszeres információközlés eszközei: hirdetőtáblák, sokszorosított anyagok, e-mail-ek, elektronikus napló, személyes megbeszélések, hangosbemondó, az iskola honlapja, facebook-oldala és a digitális oktatásra aktuálisan használt platform.

2.4.4. A középiskola jelenlegi osztályszerkezete

A középiskola évenként három osztályt indít. Mindhárom osztály helyi tanterve az aktuális központi kerettantervekre épül. A gimnazistáknak a 9. évfolyamtól kezdve 2 idegen nyelvet kell tanulniuk. Főnyelvként az angol és a német, másodnyelvként a német és az angol mellett az orosz, olasz és a francia nyelv választható.

a) Hat évfolyamos gimnáziumi osztály:

Ebbe az osztálytípusba azokat a tanulókat vesszük fel, akik az általános iskola első hat évében kiemelkedően teljesítettek, szeretnek tanulni és hosszú távon egyetemre és főiskolára készülnek. 9. évfolyamtól a diákok humán-és reáliránynyultságuknak megfelelően – a magyar, történelem, illetve a matematika tantárgyakat magasabb óraszámban tanulva – folytatják tanulmányaikat.

b) Négy évfolyamos gimnáziumi osztály:

Az idejáró diákok többsége is felsőfokú továbbtanulásra törekszik. Tanulmányaik utolsó két évében aszerint differenciálódnak, hogy egyetemre, főiskolára készülnek-e, vagy pedig elsődleges céljuk az érettségi megszerzése.

A 2018/19-es tanévtől kezdődően az „A" osztály specialitásként gazdasági ismereteket kínál, míg a „C" osztály emelt óraszámú nyelvi osztályként indul, ahol az angol nyelv mellett német nyelv is választható haladó szinten. Ez az osztálytípus szolgálja leginkább első idegen nyelvből a nyelvvizsga megszerzését és/vagy az emelt szintű érettségi letételét. (A 2022/23-as tanév előtt indított osztály jelzése a NYEK kifutása miatt „D" volt.)
A 2024/25-ös tanévtől kezdődően a négy évfolyamos osztályaink képzési szerkezetében a következő változtatásokat tervezzük:
Az „A" osztályban csak az osztály felének hirdetjük meg specialitásként a gazdasági ismeretek oktatását, a másik felének emelt óraszámú digitális kultúrát kínálunk, mivel úgy látjuk, hogy az informatikai ismeretekre elég nagy igény van és diákjaink közül sokan tanulnak tovább ilyen irányban. A „C" osztályban az eddigi emelt szintű angol mellett a német nyelvet kezdő szinten indítjuk el. Így ez az osztály is két részre tagolódik. A tanulók egyik fele továbbra is emelt óraszámú haladó angol nyelvi csoportban első nyelvként az angol nyelvet tanulja, az osztály másik fele viszont, ugyancsak emelt óraszámban, de kezdő német nyelvi csoportban első nyelvként német nyelvet tanul majd. Nekik második idegen nyelvként ajánljuk az angol nyelv választását, hiszen az általános iskolában ezt tanulták. Így a diákok akár mindkét nyelvből érettségit tehetnek nem csak közép-, de emelt szinten is.

2.4.5. Az iskola kapcsolatai

a) Az iskolán belüli szervezetekkel:

Diákönkormányzat /DÖK/: Meghatározó szerepet tölt be az iskola életében. Működése rendszeres. A diákügyek intézése és az érdekképviselet ellátása mellett szervezik az iskola nagyobb rendezvényeit és programjait.

Intézményi Tanács: Egy tanévben legalább két alkalommal kerül összehívásra. Tagságát a nevelőtestület, az iskolai szülői szervezet és az iskola székhelye szerinti települési önkormányzat delegáltjai adják. Minden szervezetből két-két fő. Véleményt nyilvánít minden, az iskola működével kapcsolatos kérdésben (pl.: házirend, iskola éves ütemterve, stb.).

b) A szülői házzal:

2018 óta működik szülői szervezet (SZMK) az iskolában, mely egyre aktívabban kapcsolódik be az intézmény életébe.
Az egyes szülőkkel – a korábbiaknak megfelelően – a heti fogadóórákon, a fogadónapokon és a szülői értekezleteken tartjuk a személyes kapcsolatot.

c) A városban működő közművelődési és egyházi intézményekkel:

Egressy Gábor Szabadidőközpont: A művelődési ház különböző csoportjaiban középiskolás diákok is tevékenykednek. A városi rendezvényeken a tanulók felkérésre műsort adnak.

Falu Tamás Könyvtár: A középiskola bekapcsolódik a névadó költő emlékének ápolásába. Részt veszünk a Falu Tamás ünnepségen.

Helyi egyházak: Jó kapcsolatot ápolunk a helyi egyházakkal. Képviselőik hit- és erkölcstan órákon találkozhatnak diákjaink egy kisebb csoportjával, de rendszeresen meghívjuk őket iskolai rendezvényeinkre is és viszont; igyekszünk képviselni iskolánkat az egyházi rendezvényeken.

d) A helyi önkormányzattal:

Annak ellenére, hogy a gimnázium fenntartója nem a helyi önkormányzat, sok mindenben számíthatunk a segítségére. Köszönet érte.

e) Civil szervezetekkel:

A közösségi szolgálat révén sok civil szervezettel állunk szerződéses kapcsolatban. Diákjaink az iskola honlapján közzétett szervezeteknél láthatnak el közösségi szolgálatot, de ők, maguk is kezdeményezhetnek szerződéskötést új szervezetekkel, amennyiben azok a törvényi előírásoknak megfelelnek. A közösségi szolgálat szervezése évek óta zökkenőmentesen zajlik gimnáziumunkban.

2.5. Hagyományok, ünnepségek

Az 1952 óta működő középiskola szép hagyományokkal rendelkezik. Ezek közül kiemelkedik a névadó emlékének ápolása. A névadóra számos képzőművészeti alkotás és jelkép utal (szobor, dombormű, festmény, jelvény, emblémás oklevél, emblémás trikó).
Az iskolához való ragaszkodás talán legszebb példái a rendszeres osztálytalálkozók. Ugyancsak szép hagyomány, hogy a végzős diákok ballagás előtt szerenádot adnak tanáraiknak.
A jelenleg is élő rendezvények, ünnepségek és hagyományok:

Az iskolai év ünnepei:	- tanévnyitó, - szalagavató, - ballagás.
Hagyományos rendezvények:	- Gólyanap/Gólyatábor, - Gólyaavatás/gólyabál, - Bolyai-nap/Bolyai-bál, - Pályaorientációs témanap - Pénz7, Fenntarthatósági, Digitális témahetek
Megemlékezések:	- október 6., - október 23., - december 15. (Bolyai János születésnapja), - február 25. (a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja), - március 15., - március 22. (II. Rákóczi Ferenc születésének évfordulója-helyi iskolai megemlékezés), - április 16. (a holokauszt áldozatainak emléknapja), - június 4. (Nemzeti Összetartozás Napja).
Kulturális- és sportrendezvények:	- Karácsonyi osztályműsorok az aulában-ünnepség esetenként meghívott előadókkal, - Iskolai bálok (diákbálok, „öregdiákok" bálja, szülők bálja), - Sportdélutánok/éjszakák („kosáréjszaka", „röpiéjszaka", „fociéjszaka") - „Mikulás- illetve nyuszifutás", tanév végén spartatlon, - színházlátogatások, - tanulmányi kirándulások.

Egyéb rendezvények:

- *Évközi tanulmányi kirándulások*
  Minden évfolyamon fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megismerkedhetnek különböző kulturális, gazdasági és tudományos intézmények működésével. (Pl.: Művészetek Palotája, Csodák Palotája, Planetárium, Magyar Nemzeti Bank, gyárlátogatások, idegen nyelvi intézetek, idegen nyelvű színház-és filmszínház-látogatások stb.) Az új tapasztalatok, információk segíthetik őket a pályaválasztásban, illetve az emelt szintű érettségi vizsgákra való felkészülésben.

- *Témahetek*

  Fontosnak tartjuk, hogy a tanév rendje alapján meghirdetett témaheteken iskolánk diákjai aktívan részt vegyenek. A részvételt az is megalapozza, hogy egyik négy évfolyamos osztályunk gazdasági, informatikai specializációjú.

  A témahetek alatt hagyományos (direkt és indirekt) módszerekkel történik a témaegységek feldolgozása. Igyekszünk felkelteni a tanulók érdeklődését az adott téma iránt és aktívan bevonni őket egy adott probléma megoldásába, az azzal kapcsolatos összefüggések feltárásába.

2.6. A Dr. Pártos Lóránt Alapítvány

Ezt az alapítványt az egykori ócsai ügyvéd özvegye hozta létre 1997 szeptemberében 100.000 forint alaptőkével. Az alapítvány alaptőkéje (jellemzően az adójóváírások 1%-ának felajánlásaiból) folyamatosan változik, bárki támogathatja.

Az alapítvány legfőbb célja a hat évfolyamos gimnáziumba járó tehetséges tanulók anyagi elismerése volt. Idő közben az alapító okirat módosításra került, az alapítvány tevékenységi köre kibővült. A számlán lévő összeget az alábbiakra lehet felhasználni:

- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
- kulturális tevékenység,
- sport.

Fenti tevékenységekkel összefüggésben lehetőségünk van a tehetséges diákok és felkészítő tanáraik támogatására, kulturális-és sportrendezvények finanszírozására, eszközbeszerzésekre. A rendelkezésre álló összeg jó célokat szolgál, annak felhasználásáról az alapítvány kuratóriuma a beérkezett kérések/javaslatok alapos mérlegelését követően dönt.

3. NEVELÉSI PROGRAM

Legfontosabb feladatunk, hogy jó állampolgárokat, sikeres, az életben jól eligazodó embereket neveljünk tanítványainkból.

3.1. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1. Pedagógiai alapelvünk

Az iskola munkahely tanárnak és diáknak egyaránt, ahol korrekt együttműködéssel, a tanárok felelős vezetésével, a diákok testi, lelki, szellemi fejlesztése folyik. Nevelőtestületünk felfogása szerint az iskola a társas együttélés fontos színtere, a tanulás, a művelődés, az embernevelés pótolhatatlan intézménye. Minden iskolai tevékenységet ezen alapelv szabályoz.

3.1.2. Pedagógiai munkánk céljai

A gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka alapvető célja, hogy diákjainkat felkészítsük tanulmányi-és sportversenyekre, a közép- és emelt szintű érettségi vizsgákra, valamint az utána következő főiskolai, egyetemi tanulmányokra.
Hozzá kell segítenünk tanulóinkat ahhoz, hogy olyan felnőttekké váljanak, akik követik a demokratikus elveket, törekednek a testi és lelki egészségre, emberi kapcsolataikban igényesek, alkalmazkodni tudnak a társadalmi, gazdasági, technikai változásokhoz.

3.1.3. Pedagógiai munkánk feladatai

Feladataink megtervezése során figyelembe vesszük a gimnázium belső elvárásait. Az iskolai élet normáit a Házirend szabályozza. Általános alapelvünk, hogy minden olyan megnyilvánulást tiltunk és ellenzünk, amely sérti embertársaink emberi méltóságát, megaláztatással, bántalmazással, vagy gúnyolódással jár.
Diákjaink iskolán kívüli életét konkrétan nem szabályozzuk, de elvárjuk, hogy minden tanulónk bolyaishoz méltóan viselkedjen mindenhol.
Feladatunk, hogy tanítványainkat ösztönözzük

- a folyamatos önművelésre, elért eredményeiket elismerjük és segítsük továbbfejlődésüket,
- az egészséges életmódra,
- a környezettel való együttélésre, környezetbarát életvitelre,
- a felelősségvállalásra,
- önmaguk, társaik és a felnőttek tiszteletére,
- a nemzeti kultúra ápolására,
- a jogrend tiszteletben tartására.

Mindehhez elengedhetetlen a diákok tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.
Fontos, hogy tanulóink jól működő osztályközösségeikkel beilleszkedjenek a gimnáziumi közösségbe, tevékenyen részt vállaljanak a gimnáziumi hagyományok ápolásában.

3.1.4. Pedagógiai tevékenységünk eszközei, eljárásai

Céljaink elérése érdekében a helyi tantervekben meghatározott tartalommal és követelményrendszer szerint végezzük napi tanítási-oktatási feladatainkat és a célokhoz igazodóan formáljuk napi nevelési tevékenységünket. Ehhez olyan pedagógiai módszereket alkalmazunk, melyek

- felkeltik és fenntartják a tanulók érdeklődését,
- biztosítják a diákok optimális egyéni fejlődését,
- lehetőséget adnak a differenciálásra,
- rendszeres visszajelzéssel változatosan értékelik az elért eredményeket,
- a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek révén elősegítik a fenntarthatóságra nevelést.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. *Közvetlen (direkt) módszerek* azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. *Közvetett (indirekt) módszerek* azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	***Közvetett módszerek***
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. - Jutalmazás. - Büntetés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. - A magatartás és szorgalom minősítése.	- A nevelő részvétele a tanulóközösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. - Etika tantárgy tanítása.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Munkakultúránkat nyitott nevelési-oktatási környezet jellemzi. Együttműködünk pedagógustársainkkal, a munkaközösségekkel, a pedagógiai munkát segítő és a tanulók fejlődését támogató szakemberekkel, a szülőkkel, továbbá a nevelő-oktató munkát segítő munkatársakkal.
Egyéb sajátos pedagógiai módszerként élünk azzal a lehetőséggel, hogy az évek során kiépített kapcsolati tőke révén külső előadókat hívunk pl. a témahetekkel összefüggésben a tanórákra. A diákok mindig nagy érdeklődéssel fogadják azokat a szakembereket, akik gyakorlati oldalról közelítik meg az adott témát.

Folyamatos önfejlesztésre, szakmai tudásunk állandó megújítására törekszünk. A megszerzett tudást igyekszünk eredményesen alkalmazni a pedagógiai gyakorlatunkban. Önértékelési rendszert működtetünk.

Szervezeti kultúránkra a team-munka, a pedagógusok közötti, illetve a pedagógusok és diákok közötti aktív együttműködés jellemző. Igényeljük a pedagógiai munkával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitottak vagyunk ezek befogadására. Szakmai megbeszéléseket tartunk, az álláspontokat összevetjük.

Az IKT eszközöket és módszereket a pedagógiai programban foglaltak szerint alkalmazzuk, használjuk az elektronikus naplót és annak különböző szolgáltatásait.

3.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az intézmény pedagógiai kultúrájának és az iskolában folyó színvonalas pedagógiai munkának meghatározó fokmérője, hogy tudatosan kövessük a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott nevelési célokat, végrehajtsuk a célokhoz rendelt feladatokat. Ez egyben a pedagógia-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma is.

Gimnáziumunk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva az egyetemes emberi értékeket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. ***A tanulók erkölcsi, értelmi és érzelmi (emocionális) nevelése.*** Az alapvető értékek megismertetése, az erkölcsi érzék fejlesztése, a kötelesség- és felelősségtudat elmélyítése. Az értelmi képességek kibontakoztatása. Korszerű, alkalmazható tudás, sokoldalú általános műveltség megszerzése. Az érzelmek megfelelő kinyilvánításának elősegítése.
2. ***Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.*** A szülőhely és a haza múltjának és jelenének, a nemzeti hagyományoknak és kultúrának megismertetése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
3. ***Állampolgárságra, demokráciára nevelés.*** Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. A közügyekben való részvétel igényének kialakítása, a vitakultúra fejlesztése.
4. ***Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.*** A megfelelő énkép kialakításával a társas kapcsolati kultúra megalapozása. Egymás tiszteletben tartása, mások megértése, segítése.
5. ***A családi életre nevelés.*** Harmonikus családi minták közvetítése. A családi közösségek megbecsülésére való nevelés. Felkészítés a családi életre.

6. ***A testi és lelki egészségre nevelés.*** Az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Az egészségvédelem fontosságának tudatosítása. A testmozgás ösztönzése révén a testi képességek fejlesztése. Az egészséges személyiségfejlődés elősegítése.
7. ***Felelősségvállalásra, önkéntességre nevelés.*** A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység kialakítása, segítő magatartás igényének felébresztése. Önkéntes tevékenységi formák megismertetése.
8. ***Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés.*** Környezetkímélő, az erőforrásokat tudatosan és takarékosan felhasználó magatartásra való nevelés.
9. ***Pályaorientáció.*** Tudatos életpálya-tervezés kialakítása, fejlesztése pályaválasztási nap szervezésével.
10. ***Gazdasági és pénzügyi nevelés.*** Felelősségvállalásra nevelés, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a munka, a pénz és a fogyasztás világában. A mérlegelés és döntés képességének kialakítása.
11. ***Médiatudatosságra nevelés.*** Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatának elsajátítása.
12. ***A tanulás tanítása.*** Az érdeklődés felkeltése, iránymutatás az ismeretek elsajátításához. A tanulás tanítása minden pedagógus feladata.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik. Ha a tanulók a tőlük elvárható szinten teljesítenek az országos méréseken, vizsgákon, munkánkat sikeresnek nevezhetjük.

3.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Célunk, hogy diákjaink a különböző közösségek normáihoz igazodó, a közösségeikre büszke, azokhoz ragaszkodó, másokért is felelősséget vállaló, önálló véleményalkotásra képes, sikeres felnőttekké váljanak.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Tudatos közösségfejlesztéssel, sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez. A gyermek- és tanulócsoportok fejlesztését tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaira alapozzuk.

Konkrét feladataink:

a) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek kialakítását.

b) Az önkormányzás képességének kialakítása.

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni.

c) A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.

Pedagógiai tevékenységünkben a nevelt, oktatott gyermekek, tanulók életkorából következő fejlődéslélektani jellemzők ismerete tükröződik. A tanulói közösségek irányításánál a pedagógusok alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.

d) A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A közösségi nevelés akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat külön-külön és az iskola diákközösségét együtt is vezetni, tevékenységüket koordinálni tudja.

Tanévente újabb ***témahetek*** segítik a közösségi működésre nevelést.

A ***közösségi élet rendezvényei***t a diákokkal közösen szervezzük meg (gólyatábor, tanévnyitó, gólyaavatás és bál, diákközgyűlés, Bolyai-nap, szalagavató, ballagás).

A tanumányi kirándulásokat a közösségi kohézió megteremtése fontos terepének tekintjük.

Az ***iskolai hagyományok*** a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén intézményünk tényleges diákpolgárává válnak, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk hírnevét növeli, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- egészséges szellemű, egymással versengő, de nem rivalizáló osztályközösségek jönnek létre,
- folyamatosan erősödik a bolyais öntudat,
- a DÖK képes önállóan megszervezni programokat a diákok számára, a résztvevők kölcsönös megelégedésére.

3.4. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés fő területei

A személyiségfejlesztés és a közösségi nevelés területei iskolánkban:

a) **Tanórák** (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) – a tantervi követelmények különböző módszerekkel történő elsajátításának színtere.

b) **Tanórán kívüli tevékenységek** (szakkörök, kirándulások, délutáni szabadidős foglalkozások, sportkörök, tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéb projektek) – az iskola nevelési-oktatási céljainak megvalósítását szervezett keretek között szolgáló foglalkozások.

Iskolán kívüli elfoglaltság az iskolavezetés jóváhagyásával és a szülők tájékoztatási kötelezettsége mellett szervezhető. A kirándulások tervezett időpontját a nevelőtestület döntése alapján minden évben, az iskola éves munkatervében rögzítjük a házirendben foglaltak szerint.

c) **Tanulmányi, sport- és egyéb versenyek** – helyi szervezésű, járási, megyei és országos versenyek, melyeken tehetséges diákjaink mérhetik össze tudásukat és képességeiket.

d) **Az iskola létesítményeinek** (pl.: könyvtár, számítógépek), **eszközeinek használata** – a tanulók egyéni tanulását, önképzését teszi lehetővé tanári felügyelet mellett.

e) **Diákétkeztetés –** a személyiség- és közösségformálás sajátos színtere a menza.

f) **Közösségi szolgálat** – az Nkt., a 110/2012. (VI. 04.) Kormányrendelet, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján szervezett tevékenység, melynek iskolánk tanulóira vonatkozó előírásait, a lehetőségeket az intézmény külön szabályzatban fogalmazza meg.

g) **Aktív diákönkormányzati munka** – a DÖK az osztályok két-két képviselőjéből álló, vezetőségüket maguk közül megválasztó önállóan működő diákszervezet, melynek munkáját az igazgató által megbízott pedagógus segíti.

Minden területen fontos feladatunk:

- tanítványaink egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre nevelése,
- az eltérő kulturális és társadalmi hátterű tanulói sajátosságok figyelembevétele, és értékként történő közvetítése,
- a nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése,
- együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása, a tanulók egyéni képességeihez igazodó munkaformák előtérbe helyezése, egyéni és csoportos munkával a munkaerkölcs erősítése,
- a tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése,
- változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése,
- a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzetek teremtése,
- nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezet megteremtése,

- konfliktus-megelőzés közös szabályrendszer kialakításával, szakszerű és eredményes alkalmazásával, ha szükséges, a konfliktusok időben való felismerése, hatékony kezelése,
- a tanulók közötti véleménycsere ösztönzése, kommunikációs képességeik és érvelési kultúrájuk fejlesztése,
- a tanulók kezdeményezéseinek, közvetlen tapasztalatszerzésének támogatása,
- hagyományaink (pl.: az iskola névadója, Bolyai János emlékének ápolása; születésnapi megemlékezés, a Bolyai nevet viselő Kárpát-medencei középiskolák országos találkozója /BIT/, iskolai és városi ünnepségeken való részvétel; október 23., a Magyar Kultúra Napja stb.) megőrzése,
- a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi lehetőségeihez igazodó szabadidős programok (pl.: túrák, kirándulások, színház-és múzeumlátogatások stb.) szervezése a diákok önkéntes részvételével.

3.5. Boldogságprogram

Iskolánk pedagógiai végcéljai, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal:

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

Céljaink:

- Tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.

- Az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is.

- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet.

- A problémamegoldás képességének a kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.

- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.

- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.

- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.

- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.

- Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- A környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív irányú cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

- Az identitásélmény (önismeret és autonóm világkép) kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése. Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

A Boldogságórák:

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála

2. Optimizmus gyakorlása

3. Kapcsolatok ápolása

4. Boldogító jócselekedetek

5. Célok kitűzése és elérése

6. Megküzdési stratégiák

7. Apró örömök élvezete

8. Megbocsátás

9. Testmozgás

10.Fenntartható boldogság

Minden, a programba bevont osztály/tanulócsoport havonta legalább egy boldogságórán vesz részt, ahol feldolgozza az adott témát. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül javasolt feldolgozni. A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit.

Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldog iskola program felelősét, a program és az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések az alsós és felsős munkaközösség munkatervében is megjelenik.

3.6. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos program

3.6.1. A program törvényi háttere

A köznevelési jogszabályok és hivatkozások, a fenntartó és az iskola dokumentumai, szabályzatai adják azokat a kereteket, melyeket az egészségnevelési program elkészítésénél figyelembe vettünk.

3.6.2. Az egészségnevelés színterei iskolánkban

Tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségnevelési vonatkozásokat. Az óra jellege meghatározza a problémák megközelítésének és feldolgozásának módját, mélységét. Az egészségnevelés terén kiemelt jelentőségű tantárgyak iskolánkban a testnevelés, az osztályfőnöki és a biológia órák.

a) Testnevelés órák:

Valamennyi osztályunk heti 5 testnevelés órán vesz részt. Az aktuális törvényi előírások szerint meghatározott feltételek mellett a diákoknak heti 2 testnevelés óra alól van lehetősége felmentést kérni, amennyiben igazoltan valamely sportegyesület vagy iskolai sportkör tagja.

A 11-12. évfolyamon tanulóink szabadon választott tárgyként felvehetnek emelt szintű érettségire felkészítő testnevelés órákat.

A tanév során egy alkalommal a tanulók fizikai állapotának mérését meghatározott szempontok szerint végezzük el a testnevelés órán.
A mindennapos testedzés programjának megvalósítását szolgálják az órarendi testnevelés órákon túl

- az iskolai sportköri foglalkozások, melyeket tanulóink választása és a tanévenként változó órakerethez mérten szervezünk meg,
- a hagyományos kosár-, röplabda-, és foci délutánok/éjszakák,
- a sport-és egészség munkaközösség által szervezett egyéb sportrendezvények és sportprogramok (pl. Mikulás-futás, nyuszifutás stb.), melyeket az adott évi munkaterv tartalmaz.

b) Osztályfőnöki órák:

Az osztályfőnöki órákon évfolyamonként különböző tartalommal minimum 10 órában foglalkoznak tanárok és diákok közösen az egészségnevelés különböző területeivel a lelki és testi egészség témaköreihez rendelt fejlesztési célok elérését szolgáló különböző tevékenységformákban.

Az infokommunikációs technikák lehetőségeit is kihasználjuk ahhoz, hogy tanulóink olyan tudásra tegyenek szert, mely segíti őket az életvitellel kapcsolatos döntések önálló meghozatalában. A munkához külső szakemberek (iskolaorvos, védőnő, mentálhigiénés szakember) segítségét is igénybe vesszük.

Ugyancsak osztályfőnöki órák keretében akár külső előadókat felkérve foglalkozunk a veszélyhelyzetek elkerülésének módjaival a helyes közlekedési szokások terén.

Az elsősegélynyújtás alapjait is itt sajátíthatják el tanulóink. Ebben a védőnő vagy más külső szakember segítheti az osztályfőnökök munkáját.

c) Biológia órák:

Ezek a tanórák különösen sok lehetőséget biztosítanak az egészségneveléshez kapcsolódó szemléletformálás terén. A tananyag egy része a kerettanterv szerint az egészségnevelésre épül.

A fentieken kívül még egyéb természettudományos tárgyak (Pl.: kémia, fizika, földrajz stb.), illetve művészeti tárgyak (pl.: mozgóképkultúra és médiaismeret, vizuális kultúra) tananyagai adnak lehetőséget egészségnevelési témák feldolgozására.

Az egészségnevelést egyéb foglalkozások és programok is segítik:

- tanórán kívüli foglalkozások (pl.: szakkörök, tanulmányi kirándulások – túrák stb.),
- iskolai egészségügyi szolgálati tevékenység:
  - Az iskolaorvos a védőnő segítségével heti rendszerességgel rendel.
  - Kötelező vizsgálatok során felmérik tanulóink fizikai állapotát, nyomon követik testi fejlődésüket.
  - A vizsgálattal kiszűrt tanulókat szükség esetén szakorvoshoz küldik, gondozzák.
  - Az életkorhoz kötött, kötelező védőoltás beadása is a megelőző tevékenység része.
  - Bekapcsolódnak az osztályfőnöki munkába is; a gyakrabban előforduló egészségügyi problémákról előadásokat tartanak.
- lehetőség szerint évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolai program.

A gyermek-, és ifjúságvédelmi feladatok része a szociális problémák felmérése, lehetőség szerinti kezelése. Az adható anyagi és természetbeni juttatások mellett igény szerint megszervezett gyermekvédelmi fogadóórák keretében megbeszélésre kerülhetnek a szociális gondok mögött húzódó életvezetési problémák. A tanulási és magatartási nehézségek felismerése, kezelése része lehet az egészséges pszichikum kialakításának, megtartásának. Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia gyanúja esetén szakszolgálat véleményét, segítségét vesszük igénybe.
Egy iskolában feltétlenül szükség van iskolapszichológusra is.

3.6.3. Egészségnevelési feladataink

a) Higiénés magatartásra nevelés

A személyi higiénére nevelés magában foglalja:

- az általános testápolást,
- az egészséges öltözködést,
- a fogápolást,
- a serdülőkori higiénés problémák tudatos kezelését,
- a tisztaság iránti tartós igény kialakítását.

A környezet-higiénére való nevelés területei:

- a közvetlen tanulói környezet,
- az iskola higiénéje,
- a lakás, a lakókörnyezet higiénéje,
- a település higiénéje.

b) Egészséges táplálkozásra nevelés

A nevelés elemei:

- a táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése,
- a korszerű táplálkozástechnika megismertetése,
- a táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása,
- megfelelő étkezési szokások kialakítása, melynek része:

- az étkezések higiéniája,
- az étkezések esztétikája,
- az étkezések társas jellege,
- különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságainak megismertetése.

c) Egészséges mozgásfejlődés biztosítása

Ennek eszközei:

- a rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése,
- a sportolás szükségletté tétele,
- a mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése,
- erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése.

d) Balesetmegelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés

Jelentése:

- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére az iskolában, a háztartásban és a közlekedésben.
- Elsősegély-nyújtási ismeretek adása. Beteggondozási alapismeretek nyújtása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés.
- A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése.

e) Mentálhigiéné, krízisprevenció:

Összetevői:

- A lelki egészség megóvására nevelés.
- A perszonalizációs és szocializációs folyamatok segítése.
- A problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.
- Az iskolai erőszak megelőzésére irányuló értékorientáció.
- A pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. Cyber stratégia.

f) Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés

Részei:

- A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.
- Drogstratégia.

g) Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

Hozzátartozik:

- a folyamatos, reális önismeretre nevelés,
- a társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése,
- az elfogadó, toleráns magatartásra nevelés,
- a felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására nevelés.

h) Családi életre, társsá, szülővé nevelés

Fontos feladataink:

- a nemi szerepvállalásra való felkészítés,
- a családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés,
- a család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés,
- a családi szerepek megélésére való nevelés.

3.6.4. Az egészségnevelés várható eredményei

- A család szerepének megértése.
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása.
- A közösségben az „én-szerep" felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény megteremtése.
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete, a helyes napirend kialakítása.
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közúti közlekedés és az elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

3.6.5. Komplex intézményi mozgásprogram

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladattervét az éves munkaterv mellékleteként célszerű kidolgozni az alábbi szempontsor szerint.

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon)!
2. Az egyes sportéjszakák/délutánok megszervezése és lebonyolítása épüljön be az éves munkatervbe!
3. Tanári felügyelet mellett biztosítani kell, hogy a diákok a szabadidejükben (délutánonként) használhassák az intézmény tornatermét, edzőtermét, sportpályáját.
4. Szervezett keretek között kapjanak nagyobb szerepet a délutáni sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.), melyek a hagyományos diák sportversenyekre készítik fel a tanulókat (pl. diákolimpia)!
5. Támogatni kell az osztályfőnökök azon kezdeményezéseit, melyek az egyes évszakokhoz igazodó „osztályközösséget építő" sportprogramok kezdeményezésére irányulnak (pl.: korcsolyázás, kerékpározás, túrázás, stb.).

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportkörökkel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából!
7. A tanulmányi kirándulások egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés!

   Az osztályfőnöki óratervek tartalmazzák a testmozgás propagálását, és életvezetési tanácsokat is foglaljanak magukban! Ez utóbbi kidolgozásában az iskolapszichológus segítségét lehet kérni.
8. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

3.7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az egészségvédelmi program kiemelt fontosságú részterülete az elsősegély-nyújtással kapcsolatos ismeretek elsajátítása, elsajátíttatása. Az ezzel kapcsolatos iskolai teendőknek önálló fejezetet szenteltünk.

3.7.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

3.7.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkozzanak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3.7.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

3.7.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák

- A hetedik-tizenkettedik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:
    - teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése;
    - a mentők hívásának helyes módja;
    - az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal a hetedik-tizenkettedik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- A helyi tantervben szereplő egyes tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

TANTÁRGYAK	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK	
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály	- artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás	- égési sérülések - forrázás - szén-monoxid-mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás	- áramütés
testnevelés	- esések (magasból esés) - törés	- zúzódás - ficam

- Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó módszerek és a tevékenységek felelősei:

TEVÉKENYSÉG	MÓDSZER	FELELŐSÖK
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Balesetek megelőzése érdekében felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése a tanulók életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően.	Osztályfőnökök - az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell.
Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli – szabályos – közlekedés elsajátítása, szabályainak alkalmazása.	A közlekedés elmélete és gyakorlata. (Biztonságos átkelés az úttesten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek.)	Osztályfőnökök
Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.	Tanulmányi kirándulások, nyári táborok.	Osztályfőnökök, kísérőtanárok
Balesetvédelem a szakórákon.	Kémia, fizika, informatika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése.	Szaktanárok
Elsősegélynyújtás oktatása.	Biológia tanóra gyakorlati oktatás	Biológia tanárok

3.7.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- igény szerint a katasztrófavédelmi versenyre történő felkészítés az iskolai védőnő és a testnevelő tanárok vezetésével,
- a fent említett versenyen való részvétel,
- próba-tűzriadó szimulált balesetekkel.

3.7.6. Az elsősegély-nyújtás intézményi eljárásrendje

Bármilyen egészségügyi probléma vagy baleset esetén mind a diákoknak, mind pedig az iskola felnőtt dolgozóinak az alábbi eljárásrendet kell követnie:

- Azonnal értesíteni kell az iskolatitkárt, aki közvetlen kapcsolatot tart a védőnővel, illetve iskolaorvossal, a szülőkkel, közvetlen hozzátartozókkal – szükség esetén a mentőkkel – és tájékoztatja őket a történtekről.
- A sérült személyt nyugalomba kell helyezni és állapotától függően meg kell várni a szakember megérkezését.
- Életveszély esetén a mentők azonnali értesítése mellett csak olyan személy nyújthat elsősegélyt, aki részt vett elsősegélynyújtó tanfolyamon és biztonságosan tudja kezelni a helyzetet.

3.8. Környezeti neveléssel kapcsolatos program

3.8.1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának feladata. Kiemelt feladataink:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakításának elősegítése;
- a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- azoknak a képességeknek, készségeknek a bemutatása és gyakoroltatása, melyek segítik a természeti és társadalmi környezet zavartalan működését;
- a tanulók életkorának megfelelő szinten – tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel való foglalkozás.
  Ezek:
  - a környezet fogalma,
  - a földi rendszer egysége, globális összefüggések megértése,
  - a környezetszennyezés formái és hatásai,
  - a környezetvédelem lehetőségei,
  - lakóhelyünk természeti értékei,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladatai.

3.8.2. Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák:

a) A helyi tantervben szereplő ***tantárgyak*** – biológia, kémia, fizika, földrajz, etika, gazdasági ismeretek stb. – ***tananyagai*** is a környezeti nevelés részét képezik.

b) A hetedik-tizenkettedik évfolyamokon ***az osztályfőnöki órákon*** is fontos, környezeti neveléssel kapcsolatos ismereteket dolgoznak fel.

c) A környezeti nevelést ***egyéb tanórán kívüli foglalkozások*** segítik:
   - esetenként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére,
   - a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában,
   - a közösségi szolgálat teljesítése (Pl.: a Duna-Ipoly Nemzeti Park által kínált tevékenységek elvégzése környezet-és természetvédelmi területeken.),
   - tanulmányi kirándulások, amelyek lehetőséget biztosítanak a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására (időpontját az éves munkatervben előre meghatározzuk).
   - További terveink:
     - erdei iskola (Akár az ócsai Tájvédelmi Körzetben, akár távolabbi helyszínen kívánatos lenne, ha iskolánk minden tanulója eltölthetne egy hetet.),
     - táboroztatás (Alapítványok, önkormányzatok által vállalt táboroztatással kiegészíthetjük nevelőmunkánkat.),
     - tanösvény (Az ócsai Tájvédelmi Körzet kínálta lehetőségeket szeretnénk még jobban kihasználni.),

- „akciók” (Ide sorolhatjuk a pályázatokon való részvételt, környezetvédelmi jeles napok megünneplését stb.),
- múzeumi, állatkerti, botanikus kerti látogatások (Különösen a 7-8. évfolyam tanulóinak részvételével.),
- kapcsolattartás külső segítő partnerekkel.

Nagy segítség lenne számunkra, ha az iskola fenntartója, működtetője egy-egy iskolai program megvalósításához anyagi forrásokat rendelne. Alapítványi támogatással, magyarországi és uniós pályázati pénzekkel segíthetjük a tanórán kívüli foglalkozások megvalósítását.

3.8.3. Az iskolai környezet

a) Tágabb környezetünk

Ócsa Budapesttől 30 km-re található város. Híres értékei vannak: XIII. századi műemléktemplom, a védett ófalu, a növény- és állatritkaságairól nevezetes Tájvédelmi Körzet, a kopjafás temető és az Öreg-hegyi pincesor. A természetvédelmi értékek mellett a település környezetvédelmi gondjai is számottevőek. Az illegális szemétlerakás, az indokolatlan erdőirtás, a pusztuló növény- és állatvilág, a mezőgazdaság és a közlekedés szennyező hatásai nem ismeretlenek számunkra.

b) Szűkebb környezetünk (az iskola épülete)

Az ócsai Bolyai János Gimnázium a környezeti nevelés terén számos előnnyel rendelkezik. A középiskola épületszárnyai esztétikusak, a kor követelményeit kielégítik. Az épületet körülölelő iskolakert növényeinek levegő- és zajszűrő hatása nyugodt munkát biztosít a mindennapokban. Az épület folyosóin, ablakaiban elhelyezett szobanövények sokasága teszi otthonossá munkahelyünket. Ezirányú fáradozásainkat a „Legvirágosabb iskola” címmel jutalmazták 2000-ben.

Az épület fizikai adottságai jónak mondhatók, de folyamatos feladatunk a rendszeres karbantartás és felújítás. Az elmúlt években pályázati forrásból korszerűsítettük a fűtési rendszert, kicseréltük az elöregedett nyílászárókat. A villamoshálózat felújítása is megtörtént. Elavultak azonban a tornatermi szárny öltözői és a hozzá tartozó vizesblokkok is. Igényeinket folyamatosan jelezzük a fenntartó felé, ahonnan minden segítséget megkapunk, hogy az iskola épülete a modern kor követelményeit minden szempontból kielégítse.

A legnagyobb gondunk, hogy az egykor tágas és világos épület mára túlzsúfolttá vált. A színvonalas oktatás további biztosítéka lenne, ha új épületszárnnyal tudnánk bővíteni a gimnáziumot. Ez egy hosszabb távú, nagyobb pénzügyi beruházást igénylő terv.

Az iskola környezeti nevelési tevékenysége nem merülhet ki a különböző tanulásszervezési formákban. Erős hatása van a mindennapi iskolai életnek is. Tanulóink szemetelése, dohányzása ökológiai kultúrájuk alapvető hiányosságait árulja el. Az iskola dolgozóinak személyes példamutatása, környezettudatos életmódja példaértékűvé válhatna tanítványaink körében.

3.8.4. Módszerek

A környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú, interaktív módszereknek. Kiválasztásuknál fontos szempont, hogy alkalmazkodjon az életkori sajátosságokhoz, pozitív szemléletet tükrözzenek, együttműködésen alapuljanak, kötődjenek a napi élethez, legyen közülük minél több a természetben megvalósítható.
Az egyéni és a csoportos tanulási stratégiák mellett jó lenne fejleszteni a tanulási képességeket is.

3.8.5. Résztvevők

Humán erőforrásnak tekintjük egyrészt az iskola összes dolgozóját, ideértve a tanárokon és a diákokon kívül a technikai és adminisztratív alkalmazottakat is. Másrészt ide sorolhatunk minden olyan külső partnert is, aki a szakmai tanácsadásban, pályázatok kiírásában, projektekhez való kapcsolódásban, továbbképzésben, hulladékszállításban segítségünkre voltak és remélhetőleg lesznek a továbbiakban is.

3.8.6. Kommunikáció

Az iskolán belüli kommunikáció (iskolaújság, iskolarádió, plakátok, rendezvények, intézményünk honlapja) szerves része a szemléletformálásnak. Az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy.
Kifelé és befelé is tudatosítani kell, hogy a szűkebb vagy tágabb lakókörnyezet is részt vesz az iskola nevelőmunkájában, felhasználója vagy elszenvedője a nevelés eredményének.

3.9. A pedagógusok és az osztályfőnökök intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját munkaköri leírásuk tartalmazza, melyek az SZMSZ mellékletét képezik. A pedagógus feladatait a munkatervben rögzített tervezési dokumentumok alapján végzi el.

3.9.1. A legfontosabb elvárásaink a pedagógusokkal szemben:

- a tanulók személyiségét, képességeit, tárgyi tudását folyamatosan fejlessze,
- tanítványait sikeresen készítse fel az érettségi vizsgára és a felsőfokú továbbtanulásra,
- pedagógiai tevékenysége biztos szaktudományos tudást tükrözzön,
- ismerje az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait,
- ismerje és tudatosan használja fel szakterülete, tantárgya kapcsolatait más műveltségterületekkel, tantárgyakkal,
- működjön együtt más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására,

- ismerje és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket,
- ismerje a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását,
- fogalomhasználata legyen szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó,
- az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során tegye lehetővé iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

3.9.2. A pedagógusok legfontosabb teendőit az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés, a tanórák pontos megtartása,
- a tanulók dolgozatainak összeállítása és javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák (órarend szerinti és helyettesített órák) dokumentálása, pedagógiai adminisztráció és a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása, (pl. a témazáró dolgozatok időpontjának előzetes jelzése a Kréta rendszerben),
- érettségi, felvételi, különbözeti, osztályozó és javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek előkészítése és végrehajtása,
- oktatási segédanyagok, szemléltető eszközök kidolgozása, közreadása,
- tanórák közötti szünetekben felügyeletei teendők ellátása,
- helyi tanulmányi versenyek feladatsorainak összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok (felzárkóztatás),
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken, tanulmányi kirándulásokon, tanórák közötti szünetekben, iskolai programokon,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése, lebonyolítása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek, rendezvények szervezése és lebonyolítása,
- iskolai ünnepségeken és rendezvényeken való részvétel,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, munkaközösségi megbeszéléseken,
- részvétel a szakmai fejlődést biztosító továbbképzéseken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- szertárrendezés, szaktantermek, osztálytermek rendben tartása (Ügyeljünk a világítás lekapcsolására, az ajtó és az ablakok zárására, a teremben lévő digitális eszközök kikapcsolására és arra, hogy a diákok ne hagyjanak szemetet a padokban!),
- közreműködés a leltározásban, selejtezésben,
- a nevelőtestület munkájában való aktív részvétel (pl.: közreműködés iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában, bekapcsolódás eredményes pályázatok megvalósításába stb.),

- a pályakezdő (gyakornok) és az új kollégák beilleszkedésének, munkájának segítése,
- megfelelő kapcsolat kialakítása és kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel a pedagógus kollégákkal (megértés, jóindulat, tapasztalatok átadása, stb.),
- a hivatali titok megőrzése.

3.9.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnökök feladatait személyre szóló munkaköri leírásuk tartalmazza. Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában.

Legfontosabb feladata az adott osztály osztályfőnöki teendőinek ellátása, a tanulókkal kapcsolatos jutalmazó és fegyelmező intézkedések, kapcsolattartás a szülővel a tanulót érintő nevelési és oktatási ügyekben.

Az osztályfőnöki tevékenység fontosabb elemei:

- Az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve. Segíti az osztályközösség kialakulását.
- A nevelő-oktató munkájához munkatervet/tanmenetet készít.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Ha szükségesnek véli, látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli. Szükség esetén bevonja az iskolavezetést a konfliktusok kezelésébe.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn
    - az osztály szülői munkaközösségével,
    - a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal,
    - a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,
    - az osztály diákönkormányzati vezetőségével, biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközgyűlésen való részvételét.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét és az osztály fegyelmi helyzetét. A digitális napló útján probléma esetén tanév közben tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, esélyegyenlőségének biztosítására és előmozdítására. Számon tartja az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segíti őket.
- Az osztályban tanító kollégákkal konzultálva minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Értekezleteken vesz részt, illetve értekezleteket tart:
    - Bekapcsolódik a nevelési munkaközösség munkájába, megbeszéléseibe, értekezleteibe. Javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
    - Osztályértekezlet összehívását kezdeményezi osztálya problémájának elemzésére, megoldására.
    - Szülői értekezletet tart, szükség esetén családokat látogat, tapasztalatait megosztja az iskolavezetéssel.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében:
    - Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira.
    - Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára.
    - Részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának stb. előkészítő munkálataiban.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére, a tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza.
- Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményez.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Minden tanév elején
    - ismerteti osztályával az iskolai házirendet, és felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
    - nyilvántartja a rendelkezésére álló adatokat a hátrányos és halmozottan hátrányos, illetve a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákokról,
    - osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót., amihez az iskolavezetéstől kérhet segítséget.
- Közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- Segíti osztálya tanulóit az érettségi vizsgákra és a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezésben.
- Tudatosan fejleszti az életpálya-építési kompetenciákat, segíti a tanulók pályaválasztását, pályaorientációját, kiemelten az MTMI területek népszerűségének növelésére.
- Felelősen ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli és adminisztrációs feladatokat (naprakészen vezeti az osztálynaplót, év eleji, félévi és év végi statisztikákhoz adatokat szolgáltat, vezeti az iskolai törzslapot, bizonyítványokat, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalókat lát el, stb.).
    - Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a digitális naplóban a diákok (bejárók, menzások, stb.) adatainak változását.
    - Kéthavonta (november, január, április 8. napjáig) ellenőrzi a digitális napló osztályozó részének állapotát. Az osztályzatokat érintő hiányosságokat jelzi az intézményvezetésnek.
    - Folyamatosan figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 5 tanítási napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket.
    - A házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
    - A digitális naplóban üzenet útján értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
    - A félévi és év végi osztályozó értekezlet napján ellenőrzi, hogy a tanulókat minden szaktanár lezárta, valamint azt, hogy a lezárt érdemjegy nem tér-e el – a tanuló kárára – az osztályzatok átlagától és az iskolai értékelési rendszertől.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

3.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük a tehetséges, a tanulási kudarcnak kitett és a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók egyéni fejlesztését.

Intézményünk ugyan nem zárkózik el a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételétől, de számukra a törvényben előírt fejlesztő foglalkozásokat képzett szakemberek hiányában biztosítani nem tudjuk.

A sajátos nevelési igényű tanulók felvételénél a felvételi eljárás során biztosítjuk a számukra szükséges, szakértői véleményre alapozott mentességeket. A gimnáziumba felvételt nyert, illetve a középiskolai tanulmányok során feltárt tanulási nehézséggel küzdő tanulók nevelése-oktatása során a szakértői vélemény útmutatásai alapján hozott igazgatói határozat(ok) szerint járunk el.

3.10.1. A tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenység

A tehetséggondozás és – fejlesztés az intézmény egyik legfontosabb pedagógiai célkitűzése. Ennek keretében inspiráljuk és segítjük az általánosan vagy egy-egy területen kiemelkedő képességeket mutató diákok munkáját, illetve igyekszünk megtalálni minden egyes tanulónál a fejlesztési pontokat és lehetőségeket. Fontos alapelv e vonatkozásban az, hogy elkerüljük a tanulók túlterhelését, erre ügyelni az osztályfőnök feladata.

A tehetséggondozás legfontosabb formái középiskolánkban:

- magasabb óraszámú tantárgyak kínálata a tanulóknak,
- egyéni foglalkozások,
- emelt szintű érettségire történő felkészülés biztosítása,
- a felsőfokú továbbtanulás segítése,
- versenyfelkészítő foglalkozások szervezése,
- iskolai versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezése,
- iskolai sportkörök szervezése,
- énekkar, (zenekar) működtetése,
- diákkörök, szakkörök szervezése,
- öntevékeny művészeti csoportok szervezése.

3.10.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Gimnáziumunk egyes osztálytípusaiba elsősorban a jó képességű általános iskolai tanulókat várjuk. A jelentkezők számától és összetételétől függően az osztályokba bekerülhetnek tanulási kudarcnak kitett tanulók.

Tapasztalataink szerint a tanulási kudarcnak alapvetően három oka van.

A diákok egy kis töredéke veleszületett készségproblémával (írás, olvasás, számolás, stb.) küszködik. Mások alapvető hiányosságokkal kerültek a középiskolába. A harmadik csoportba tartozó diákok képesek lennének teljesíteni, de nem kellően motiváltak az iskolai munkára.

A kudarcok leküzdése érdekében az intézmény az alábbi eljárásokat alkalmazza:

- a szakvéleménnyel rendelkező diákok beszámoltatása, osztályozása, vizsgáztatása a köznevelési törvényben és az érettségi vizsgaszabályzatban megfogalmazott lehetőségek szerint,
- egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- a tanórai differenciálás alkalmazása,
- korrepetálások, hiánypótló foglalkozások szervezése,
- az ismeretanyag közérthetőbb magyarázata,
- az önálló ismeretszerzés módszereinek bemutatása,
- érdeklődésüknek, képességüknek megfelelő tanórán kívüli szakkörök szervezése és művelődési lehetőségek biztosítása,
- kitartó munkavégzésre, erőfeszítésre nevelés, biztatással, dicsérettel, jutalmazással.

3.10.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A korábbi években, középiskolánkban elvétve fordult elő, hogy beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küszködő tanulók kerültek az osztályokba. Ezeket az eseteket többnyire az osztályfőnökök egyéni bánásmóddal kezelni tudták.

Az utóbbi években azonban növekedett a problémás tanulók száma, ezért az alábbi megelőző és gondozó eljárásokat a nevelő- oktató munkánk részévé kell tenni:

- szűrés, diagnosztizálás,
- együttműködés a segítő szakemberekkel *(nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat),*
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok kialakítása
  (személyiségfejlesztés, drog- és alkoholfüggőséget megelőző foglalkozások),
- a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztése (pl.: „szülők akadémiája" stb.),
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató foglalkozások,
- képesség-kibontakoztató felkészítés.

3.10.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Sajnos iskolánkban gyermek-és ifjúságvédelmi felelős nincs. A felmerülő feladatok ellátásában igény szerint szociális segítő(k) és az iskolapszichológus vesz részt a kollégák, jellemzően az osztályfőnökök közreműködésével. A szociális segítők a DÖK-patronáló pedagógus koordinálásával egyéb iskolai rendezvényekbe, programokba (pl. tanulmányi kirándulások) is bekapcsolódnak.

A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokból gyakorlatilag minden kolléga kiveszi a részét.

a) A tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- A veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulókat felmérni, nyilvántartásba venni az osztályfőnökök közreműködésével. A veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése után egyeztetni a gyermekjóléti szolgálattal.
- A veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni, adott esetben javaslatot tenni a gyermek érdekeit szolgáló változtatásokra.

- Fogadóórákon, melyeknek időpontjáról tanév elején adunk tájékoztatást, személyes, egyéni tanácsadásokkal segíteni a tanulókat és a szülőket.
- Általános prevenciós tevékenységek, mentálhigiénés programok bevezetését szorgalmazni.
- Fegyelmi eljárásokon szavazati joggal részt venni. Figyelemmel kísérni a tanuló fegyelmi eljárás utáni iskolai életét.
- A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén felkutatni azokat a forrásokat, melyekkel az érintett tanuló segítségére lehetünk. Biztosíthatjuk részvételét különböző kulturális és egyéb programokon.
- Az egészséges életmódra nevelés érdekében a fiatalok egészséges pszichés és testi fejlődését segítő felvilágosító előadásokat tartani szükség esetén az iskolaorvos vagy más, külső szakember közreműködésével.

b) A tanári közösségben végzett feladatok:

- A tanulók érdekeinek képviselete. A kollégák szemléletformálása, aktív részvétel a nevelőtestületi értekezleteken.
- Folyamatos kommunikáció és információcsere az intézményvezetés a kollégák/ osztályfőnökök, illetve a szociális segítők és az iskolapszichológus között.
- A félévzáró és a tanévzáró nevelőtestületi értekezleteken a kollégák tájékoztatása a felmerült problémákról és az elvégzett feladatokról.
- A gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatok, szakirodalmak, törvényi változások figyelemmel kísérése.
- Továbbképzéseken való részvétel.

c) A szülők körében végzett feladatok:

- A fogadóórákon együttműködik a szülőkkel a felmerülő probléma megoldásában, alakítja szemléletüket.
- Szülői értekezleteken, fórumokon aktívan közreműködik.
- Előadásokat szervez.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka során kapcsolatot tartunk az illetékes gyermekvédelmi hatóságokkal, a helyi önkormányzattal és diákönkormányzattal, az intézményi tanáccsal. Az érintetteket folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális teendőkről.

3.10.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A középiskolás tanulók szociális hátrányát több tényező is okozhatja.

a) Hátrányos helyzetű lehet a tanuló:

- a családi mikrokörnyezetből adódóan,
- a családi házon kívüli környezet miatt,
- iskolai helyzete miatt,
- a szülők munkanélkülivé válása miatt,
- a csonka család miatt.

b) Átmenetileg hátrányos helyzetűvé válhat a tanuló:

- áttelepülés, beköltözés miatt,
- tartós betegség miatt.

c) Iskolánkban a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák:

- menzai étkeztetés megszervezése,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- mentálhigiénés programok,
- pályaorientációs tevékenység,
- komplex szabadidős programok (zenei, művészeti, sport, táborozás, turisztikai),
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon,
- helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

3.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

3.11.1. Az iskolai diákönkormányzat (DÖK)

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzat jogai:

Véleményt nyilvánítani:

- az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadásában és módosításában,
- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalában, a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítésében, elfogadásában,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésében, megszervezésében,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásában,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításában.

Egyetérteni:

- a házirend kialakításával.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) térítésmentesen biztosítja. Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. bálok, stb.) maga dönt.

3.11.2. Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább egy alkalommal össze kell hívni, melyen az igazgatónak vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell:

- az iskolai élet egészéről,
- az intézményi munkatervről,
- a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről,
- az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az igazgató kezdeményezheti. A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató felelős.

Az évi rendes diákközgyűlésen

- a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről,
- a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.

3.11.3. A diákkörök

A tanulók közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. Az iskolában működő diákkörök fajtáit a házirend tartalmazza. A diákkörök saját tagjaik közül egy-egy képviselőt választhatnak az iskolai diákönkormányzat vezetőségébe.

3.12. Az intézmény belső és külső kapcsolatai, kapcsolattartási formái

3.12.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulót egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- Alkalomszerű a kapcsolattartás (osztályokkal, kisebb közösségekkel) a szabadidős programok szervezése és lebonyolítása folyamán. (Pl.: sportrendezvények, tanulmányi kirándulások, színházlátogatás stb.)

3.12.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

a) A szülői szervezetek és a Szülői Munkaközösség (SZMK).

A köznevelési törvény alapján a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére és kötelességük teljesítésére szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre. A szülői szervezet dönt saját szervezeti és működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról és képviseletéről.

b) A szülői közösséggel való kapcsolattartás

Tantestületünk az oktatási-nevelési feladatok minden területén nélkülözhetetlennek tartja a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködését. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azokat a magatartásbeli, attitűdbeli és intellektuális tudáselemeket, amelyeket iskolánk közvetíteni kíván. Ehhez azonban folyamatos kapcsolattartásra, kommunikációra van szükség pedagógus és szülő között. Ennek a párbeszédnek a lehetőségét többféle fórumon igyekszünk megteremteni.

Az iskola KRÉTA elektronikus naplót használ, melyen keresztül tájékoztatja a diákokat és a szülőket a tanuló előmeneteléről. Kihasználjuk a KRÉTA felületén folyamatosan megjelenő új lehetőségeket: szülő-tanár kommunikációt segítő levelezőmodul, e-ügyintézés. A honlapunkon megjelenítjük az e-ügyintézés lehetőségeit, szorgalmazva ezzel a szülőket a használatára.

Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a gyermekközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezetek vezetői vagy a választott elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez.

c) A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

Az intézmény – a köznevelési törvénynek megfelelően – a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatása a szülői értekezleteken, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon történik.

1. *A szülői értekezletek rendje*

   Az osztályok szülői közössége számára az intézmény tanévenként kettő (három), a munkatervben rögzített időpontú, rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A beiratkozást követően a 7. és 9. évfolyamba felvett diákok szüleinek általános tájékoztató értekezletet tartunk. A szeptemberi plenáris szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól és bemutatjuk az egyes osztályokban oktató-nevelő pedagógusokat is.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az igazgató, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

2. *A szülői fogadóórák rendje*

A fogadóórák nem osztályközösség, hanem az egyes tanulók tanulmányi helyzetét, előmenetelét, teljesítményét kívánják tisztázni tantárgyanként. Az intézmény pedagógusai itt egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról.

A szülő közvetlen kapcsolatba kerülhet azzal a tanárral, akire az iskola gyermeke nevelését és az adott tantárgy tanítását bízta.

A tanár számára viszont jó információszerzési lehetőség a beszélgetés a tanítvány családi hátteréről, körülményeiről. Az együttműködés e formája nemcsak a kölcsönös megértést, de a diák jobb előmenetelét is biztosíthatja.

Az intézmény tanévenként három, a munkatervben rögzített időpontú, rendes szülői fogadóórát tart. A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívhatja az intézményi fogadóórára. Ha a gondviselő a munkatervi fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon időpontot lehet egyeztetni az érintett pedagógussal.

A fogadóórát a szülő és pedagógus egyeztetése alapján bármelyik fél kezdeményezheti a tanév során, lehetőleg munkaidőben.

d) A szülők írásbeli tájékoztatási rendje

Közoktatási intézményünk a tanulókról az elektronikus naplón keresztül rendszeres írásbeli tájékoztatást ad. Írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermekük magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről, az esetlegesen felmerülő problémákról, az osztályfőnök által fontosnak tartott, az adott osztályt érintő információkról.

Az osztályfőnök indokolt esetben postai úton, hivatalos levélben értesíti a szülőket.

Az iskola honlapján a szülők az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és a napi aktualitásokról tájékozódhatnak.

e) Az intézményi tanács működésének és kapcsolattartásának rendje

Iskolánk intézményi tanácsát a szülők, a nevelőtestület és a helyi önkormányzat delegáltjai alkotják.

Az iskola vezetőjének évenkénti beszámolója alapján megfogalmazza az iskola működésével kapcsolatos véleményét.

Az intézményi tanács feladatai ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza annak működését.

3.12.3. Az intézmény dolgozói közösségét érintő kapcsolattartási formák

a) Köznevelési foglalkoztatottak

Az intézmény pedagógusai és a nevelési, oktatási munkát segítő dolgozói köznevelési foglalkoztatottak, ezért munkavégzésükkel kapcsolatos kötelességeiket és jogaikat a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szabályozza. A pedagógusok alkotják az intézmény nevelőtestületét.

Az iskola karbantartóira, portására, takarítószemélyzetére a Munka Törvénykönyve érvényes.

b) Az alkalmazotti közösség kapcsolattartásának rendje

Az intézmény különböző közösségeinek tevékenységét – a megbízott vezetők és a választott közösségi képviselők segítségével – az igazgató fogja össze.

c) A kapcsolattartás formái

Különböző értekezletek, megbeszélések, fórumok, bizottsági ülések, intézményi gyűlések. Az intézményi kapcsolattartás rendszeres és konkrét időpontjait a munkaterv tartalmazza, melyet a hivatalos közlések helyén kell kifüggeszteni.

A belső kapcsolattartás általános szabálya, hogy különböző döntési fórumokra, nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletekre a vonatkozó napirendi pontokhoz a döntési, egyetértési és véleményezési jogot gyakorló közösségek által delegált képviselőt meg kell hívni, nyilatkozatukat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A teljes alkalmazotti közösség gyűlését az igazgató akkor hívja össze, amikor ezt jogszabály előírja, vagy az intézmény egészét érintő kérdések tárgyalására kerül sor. Az alkalmazotti közösség értekezleteiről jegyzőkönyvet kell vezetni.

3.12.4. Kapcsolattartás az intézmény külső partnereivel

a) Partnereink

A nevelési -oktatási tevékenységnek vannak meghatározott és közismert szereplői. E kereteken belül és a pedagógiai-nevelési program figyelembevételével határozhatjuk meg partnereinket.

<u>Közvetlen partnereink</u>

- A tanulási-tanítási és nevelési folyamat elsődleges szereplői:
  - tanulóink,
  - pedagógusaink,
  - a pedagógiai munkát segítő munkatársak.
- A tanulási-tanítási és nevelési folyamat azon résztvevői, akik elvárásokat támasztanak és/vagy forrásokat biztosítanak az intézmény számára:
  - intézményfenntartó,
  - Ócsa Város Önkormányzata,
  - szülők.
- Azok az általános iskolák, ahonnan diákjaink érkeztek, illetve azok a közép- és felsőfokú intézmények, ahol diákjaink érettségi után továbbtanulhatnak.
- Egyházak helyi gyülekezetei.
- Közművelődési intézmények.
- Gyermekjóléti szolgálat.
- Egészségügyi szolgálat.
- Pedagógiai szakszolgálatok.
- Pedagógiai szakmai szolgálatok.

<u>További partnereink:</u>

- térségünk középiskolái,
- Ócsa város lakossága,
- a Bolyai nevet viselő Kárpát-medencei középiskolák.

A közösségi szolgálat révén kialakult kapcsolataink:

Ez az együttműködés újabb és újabb partnerekkel folyamatosan bővül. Szerződéses partnereink listáját az iskola honlapján naprakészen frissítjük.

b) A kapcsolattartás módjai

Fenntartónkkal és működtetőnkkel az intézményvezetés és az iskolatitkár, tartja(tartják) a kapcsolatot. A fenntartó rendszeresen ellenőrzi oktatási és nevelési munkánkat, a működtető pedig az intézmény gazdálkodását.

Tanárainknak az év eleji, a félévi, az év végi értekezleteken, a havi rendszerességgel megtartott nevelési értekezleteken, illetve az esetenként szünetekben tartott megbeszéléseken van lehetőségük véleményük kinyilvánítására.

Az általános iskolákkal az iskola vezetése tartja a kapcsolatot. Az igazgató az őszi időszakban felkeresi az iskolákat, tájékoztató értekezleteket tart a középiskolánkban folyó munkáról, képzési lehetőségeinkről. Ebben az időszakban nyílt napokat (heteket) is tart az iskola, melyekre az érdeklődő gyerekeket és szüleiket várjuk.

Térségünk középiskoláival, az egyházakkal az iskola vezetése tartja a kapcsolatot. Az egészségügyi és gyermekjóléti szolgálattal, a közművelődési intézményekkel vezetőink, illetve a megbízott kollégák tartják a kapcsolatot.

Iskolánk, városunk egyetlen középiskolájaként részt vesz a város kulturális életében. Rendszeresen szerepelnek diákjaink a városi ünnepélyeken. (Pl.: október 23., stb.) Eredményeinkről rendszeresen tudósítanak a helyi lapok.

3.13. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

3.13.1. A vizsgaszabályzat célja

A szabályzat célja, hogy a különböző tanulmányok alatti vizsgákon részt vevő diákok tisztában legyenek az egyes vizsgatárgyak részeivel, követelményeivel, a vizsga lebonyolításának módjával, illetve a vizsga értékelésével.

Az intézmény nevelőtestülete számára egyértelmű útmutatást ad a vizsgák szervezésére és megvalósítására vonatkozóan. Mindannyiunknak fontos, hogy egy egységes eljárásrend alapján vizsgáztassuk a vizsgára jelentkező/vizsgára utalt diákokat.

3.13.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra: osztályozó vizsgákra, javító vizsgákra, pótló vizsgákra különbözeti vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára, aki osztályozó vizsgára jelentkezik, akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára illetve javító vizsgára utasít vagy intézményünkkel vendégtanulói jogviszonyt létesít.

Kiterjed továbbá más intézmények azon tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Érvényes az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsgára jelentkezhet az a tanuló, aki

- adott tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni és ennek feltétele a középiskolai tanulmányokat lezáró osztályozó vizsga,
- adott tantárgyból az iskola helyi tantervi követelményeit az ott meghatározott tanévnél korábbi tanévben szeretné teljesíteni,
- betegségből adódó hiányzásai miatt a tanév végén nem volt osztályozható és a tantestület úgy határozott, hogy osztályozó vizsgát tehet,
- aki az Oktatási hivatal engedélye alapján egyéni tanrend szerint tanul, illetve
- aki vendégtanulóként osztályozó vizsga letételére kötelezett.

Osztályozó vizsga letételéről dönthet a nevelőtestület, ha a tanuló hiányzásai adott félévben vagy a tanév során meghaladják a jogszabályban előírt mértéket (I. vagy II. félév: 125 óra, a tanév egésze: 250 óra, vagy a tantárgyi óraszám 30%-a) és a tanuló nem értékelhető (nincs elegendő osztályzata). Az osztályozó vizsgáról szóló döntést a félévzáró, illetve a tanévzáró osztályozó értekezlet előtt egy hónappal a szaktanár kezdeményezheti.

Javítóvizsgát tehet az a diák, aki

- legfeljebb 3 tantárgyból megbukott.

Pótló vizsgát tehet az a diák, aki

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik,

  A pótló vizsga időpontját az igazgató határozza meg. Engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki

- eddig másik – más tanterv szerint oktató – középiskolában tanult,
- külön kérelemre iskolánkban szeretné folytatni tanulmányait, és
- az adott tantárgya(ka)t eddig nem, vagy csak részben tanulta, vagy
- intézményen belül igazgatói engedéllyel osztálytípust vagy csoportot vált.

3.13.3. Az osztályozó, javító és különbözeti vizsgák szervezésének és értékelésének közös szabályai

- Osztályozó, javító és különbözeti vizsga több tárgyból is tehető. Egy vizsganapra maximum 3 tantárgyból, illetve 3 évfolyam tananyagából lehet vizsgát szervezni.

- A vizsga írásbeli/gyakorlati és/vagy szóbeli vizsgarészekből áll(hat).

Tantárgyak	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**	**Megjegyzés**
Irodalom	√	√	
Magyar nyelvtan	√	√	
Matematika	√	---	Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Történelem	√	√	
Idegen nyelv(ek)	√	√	
Biológia	√	√	Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Fizika	√	√	Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Kémia	√	√	Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Földrajz	√	√	Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Digitális kultúra	√	---	Gyakorlati vizsga számítógépen Szóbeli javítási lehetőség minimum 17%-os írásbeli eredmény esetén
Technika és tervezés*	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat+elméleti kérdésekre adott válasz)
Dráma és színház	√	√	Projektmunka + projektvédés
Állampolgári ismeretek	√	√	Projektmunka + projektvédés
Ének*	---	√	Csak szóbeli vizsga gyakorlati feladattal (éneklés)
Vizuális kultúra*	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat+elméleti kérdésekre adott válasz)
Művészetek*	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat+elméleti kérdésekre adott válasz)
Mozgóképkultúra és médiaismeret*	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat+elméleti kérdésekre adott válasz)
Testnevelés*	Gyakor-lati vizsga	---	Szóbeli javítási lehetőség nincs!
Vállalkozzunk	√	√	Projektmunka + projektvédés
Munkapiac	√	√	Projektmunka + projektvédés
Gazdasági és pénzügyi kultúra	√	√	Projektmunka + projektvédés

Közgazdasági és pénzügyi ismeretek	√	√	Projektmunka + projektvédés
Etikus vállalkozói ismeretek	√	√	Projektmunka + projektvédés
Természettudomány	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat + elméleti kérdésekre adott válasz)
Etika	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat + elméleti kérdésekre adott válasz)
Hit-és erkölcstan	√	---	Projektmunka (gyakorlati feladat + elméleti kérdésekre adott válasz)

FEFO tantárgytól függő vizsgarészek

- Amennyiben adott tantárgyból alapóra is van, a követelmények beépülnek az alapórás tantárgy osztályozó vizsgájába.
- Különálló FEFO esetén külön vizsgatárgynak számít.

- Külön kérelemre az igazgató határozatban dönthet a készségtárgyak esetében az osztályozó vizsgák alóli felmentésről.
- Az írásbeli/gyakorlati vizsga időtartama egységesen 60 perc.
- Az írásbeli eredményéről a szóbeli vizsgák megkezdése előtt a szaktanár tájékoztatja a vizsgázót.
- A szóbeli vizsgáztatás háromtagú vizsgabizottság előtt történik. A bizottság tagja az elnök (az igazgató vagy megbízottja), a kérdező tanár és egy szintén szakos tanár. Szóbeli vizsgatételek száma a vizsgázók számának kétszerese, de minimum öt, maximum 20 tétel.
- Az egyes vizsgarészek értékelése (pontozása) tantárgyanként eltérő.
- A sikeres vizsga feltétele több vizsgarészből álló vizsga esetén valamennyi vizsgarészből minimum 17%-os teljesítmény elérése.
- A sikeres vizsga feltétele egy vizsgarészből álló vizsga esetén minimum 34%-os teljesítmény elérése. Csak írásbeli vizsga esetén, ha a vizsgázó teljesítménye eléri a 17%-ot, szóban még van lehetősége javításra az érettségi vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően. (Pl. matematika)
- Szóbeli vizsgán a póttétel húzására és értékelésére az érettségi vizsgaszabályzat előírásait kell alkalmazni.
- A vizsga végső értékelésénél az alábbi %-sávok alapján állapítjuk meg az érdemjegyet.

Teljesítmény			***Érdemjegy***	
0	-	33%	elégtelen	(1)
34	-	49%	elégséges	(2)
50	-	69%	közepes	(3)
70	-	84%	jó	(4)
85	-	100%	jeles	(5)

- Egyéni tanrend szerint tanuló diákoknál a fenti értékelési táblázatot kell alkalmazni az osztályzat megállapításakor.

- A csoportváltást a szülő kérelmére az igazgató engedélyezi sikeres különbözeti vizsga letétele esetén. A különbözeti vizsga minősítése:

Teljesítmény			***Értékelés***
0	-	49%	nem felelt meg
50	-	100%	megfelelt

- Ha a diák mindkét félévben osztályozó vizsgával teljesíti a tantárgy éves követelményeit, akkor az év végi osztályzat megállapítása a következők szerint történik: A két félév százalékos teljesítményét összeadjuk, és a következő táblázat szerint váltjuk át érdemjegyre:

Teljesítmény			***Érdemjegy***	
0	-	67%	elégtelen	(1)
68	-	99%	elégséges	(2)
100	-	139%	közepes	(3)
140	-	169%	jó	(4)
170-		200%	jeles	(5)

- Ha valamely félév félévi osztályzatát a tanuló nem osztályozó vizsgán szerezte, hanem a szerzett érdemjegyei alapján kapta, akkor az év végi osztályzat megállapításakor az érintett félév érdemjegyeit százalékosa vesszük figyelembe az alábbiak szerint: A félév alatt szerzett érdemjegyek súlyozott átlagát (két tizedesjegyre kerekítve) 20-szal szorozzuk. Az így kapott értéket tekintjük az adott félév százalékos teljesítményének. Ehhez vesszük az osztályozóvizsgán szerzett százalékos teljesítményt, majd a fentiek alapján meghatározzuk a diák adott tantárgyi év végi érdemjegyét.
- Az idegen nyelvi szintek megfeleltetése miatt -angol nyelv kivételével- a sikeres középfokú komplex B2 vizsga megfelel az osztályozó vizsgák követelményeinek.
- Angol nyelvből a sikeres C1-es szintű komplex nyelvvizsga felel meg az osztályozó vizsga követelményeinek.

3.13.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Az osztályozó, javító és különbözeti vizsgák tantárgyankénti – fentiektől eltérő – leírását és részletes követelményeit a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza. Ezeket a részletes követelményeket a munkaközösségek dolgozták ki a 2020-as NAT szerint.

3.13.5. A tantárgyi, tanévi felmentések szabályozása

Mentesülnek a tanórák látogatása alól azok a tanulók, akik előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezéshez eredményes osztályozó vizsgát tettek.

(Eredménytelen osztályozó vizsga esetén a tanulónak az osztályozó vizsgát követő augusztusban javítóvizsgát kell tennie!)

Sikeres középszintű érettségi esetén idegen nyelvből továbbra is javasoljuk a diákoknak a tanítási órán való részvételt emelt szintű érettségi vizsga letétele vagy felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése céljából. Tanév végén a korábban – osztályozó vizsgán – értékelt teljesítmény osztályzata kerül a diák bizonyítványába.

Sajátos nevelési igényű tanulók mentességével kapcsolatos (pl. osztályozás-értékelés alóli felmentés iránti) kérelmet a szülő (nagykorú tanuló esetén maga a tanuló) az igazgatóhoz nyújtja be. A kérelemhez mellékelni kell a szakértői szakvéleményt.
A kérelmet az iskolavezetés bírálja el, és döntését határozatba foglalja, melyről értesíti az érintett tanulót, szüleit/gondviselőjét, osztályfőnökét és szaktanárát.

A könnyített, gyógytestnevelésre utalás, testnevelés alóli felmentés szakorvosi vélemény, iskolaorvosi besorolás alapján, az igazgató határozatba foglalt engedélyével történhet.

Egyéni tanrend szerint a szülő kérésére az Oktatási Hivatal engedélye alapján hozott igazgatói határozat szerint folytathatja a diák a középiskolai tanulmányait.

Egyéb felmentésre vonatkozó kérelmeket (pl. egyes tanórák látogatása alóli felmentés beszámolási kötelezettség előírása mellett) az igazgató saját hatáskörben bírál el és hoz róla határozatot.

3.13.6. A tanulmányi idő megrövidíthetőségének szabályai

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével – kérvény alapján – az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben a tanuló az igazgató által megállapított feltételek mellett osztályozó vizsgát tesz.

3.14. A tanuló felvételének, átvételének feltételei, eljárási rendje

Az általános iskolai (6. és 8. osztályos) tanuló iskolánk közösségébe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel. Tanulói jogviszony létesíthető még a szülő kérésére más iskolából való átvétellel. Ez utóbbiról az iskola igazgatója dönt az osztályfőnökkel és a helyettessel történt megbeszélés alapján.

A köznevelési törvény szabályozza a tanulói jogviszony keletkezését és megszűnését és a tanulói jogviszonyból következő jogokat és kötelességeket. Az iskola a tanulói jogviszony létesítését felvételi követelmények teljesítéséhez köti a kezdő évfolyamokra.

Az intézmény megteremti a tanulói jogok érvényesítésének és a kötelezettségek teljesítésének feltételeit. A tanulói jogok és kötelezettségek gyakorlásának helyi szabályait a gimnázium Házirendje tartalmazza.

Az intézmény a felvételi vizsgák követelményeit és időpontját, a pontszámítás módját a felvételi tájékoztatóban, a tanév rendjében meghatározott időben hozza nyilvánosságra.

Az írásbeli és szóbeli felvételi vizsgák időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Iskolánk az emelt óraszámú nyelvi osztályba/csoportba jelentkezők számára szóbeli felvételi vizsgát is szervez, melynek témaköreit és időpontjait a felvételi tájékoztatóban hozza nyilvánosságra. (A szóbeli vizsgákra 3 napot jelölünk ki.)

A nyelvi (angol haladó) társalgás általános témakörei:

- Bemutatkozás
- Család és barátok
- Napirend
- Otthon (ház/lakás)
- Szabadidő és hobbi
- Ünnepek és nyaralás
- Iskolád
- Vásárlás
- Étkezés
- Lakóhelyed (település)

Terveink között szerepel, hogy a jövőben a négy évfolyamos gimnáziumba jelentkezők számára is szervezünk szóbeli felvételi elbeszélgetést. Célunk, hogy az iskolánk iránt érdeklődő diákok általános tájékozottságáról, műveltségéről benyomást szerezzünk. Amennyiben a törvény újra lehetőséget biztosít rá, a hat évfolyamos gimnáziumba jelentkezőket is behívjuk egy csoportos, játékos felvételire. (Ez iskolánkban éveken át jól működő hagyomány volt.)

Az intézmény a felvételi vizsgák befejezése után honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét, melyben a tanulók oktatási azonosító számukkal szerepelnek.

A felvételi pontszámokat az alábbi szempontok szerint állapítjuk meg:

- Központi írásbeli felvételi pontszáma (szövegértés és matematika – maximum 100 pont)
- Hozott pontok
  (kötelező érettségi tantárgyak eredményei alapján – jeles =5 pont – maximum 50 pont)
  - Hat évfolyamos gimnáziumnál az 5. osztály év végi és a 6. osztály félévi eredményei
  - Négy évfolyamos gimnáziumnál a 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi eredményei
  - Megjegyzés: Amennyiben a diák több idegen nyelvet tanul, a pontszámításnál, a jobb eredményt vesszük figyelembe.
- Szóbeli felvételi pontszám
  (emelt óraszámú angol idegen nyelvi csoportba jelentkezőknél – maximum 50 pont)

Azonos pontszám esetén a rangsorolás szempontjai a következők:

- A központi írásbeli vizsgán elért magasabb összpontszám.
- A központi írásbeli vizsgán elért azonos összpontszám esetén a magasabb matematika pontszám.
- A központi írásbeli vizsgán elért azonos összpontszám és azonos matematika pontszám esetén a tanulók lakóhelye. (Prioritást élveznek az állandó lakcímmel rendelkező ócsai diákok.)

Kizáró okok a felvételi vizsgán (a tanuló a felvételi rangsorolásnál elutasításra kerül), ha a tanuló

- nem vett részt az angol nyelvi szóbeli elbeszélgetésen vagy azon nem kapott legalább 10 pontot,
- a központi írásbeli felvételi vizsgán magyarból, illetve matematikából nem ért el legalább 10-10 pontot,
- ha bármilyen, a pontszámításnál figyelembe vett tantárgyból az előző év végi, illetve az adott tanév félévi érdemjegye közepesnél gyengébb. (Amennyiben a diák kimagaslóan jó eredményt ér el a központi felvételi vizsgán, egyéni elbírálás alá esik.) Elutasításra kerül az a tanuló is, aki bármely tantárgyból félévkor megbukott.
- bármilyen ok miatt (pl. szakértői vélemény alapján felmentették, egyik felvételi napon sem jelent meg) nem írt felvételi dolgozato(ka)t. Indokolt esetben a központi írásbeli felvételi dolgozatot az iskola szaktanárai által összeállított felvételi dolgozattal pótolhatja egy külön egyeztetett időpontban, amely igazodik a felvételi eljárás menetéhez.

Más tantervű intézményből való átvétel esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie.

Az október elején megjelenő, következő évre szóló felvételi tájékoztatóban minden fontos információt közzé fogunk tenni. Pl.: képzési típusok, pontszámok, szóbeli felvételik és azok követelményei, adható plusz pontok, stb.

4. HELYI TANTERV

A következő három alfejezetben az intézmény osztálytípusaival, a választott kerettantervvel, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyakkal és óraszámaikkal (óratervek), illetve a tanórán kívüli programokkal foglalkozunk.

4.1. Az iskola oktatási programja

A II. fejezetben már bemutattuk az iskola osztályszerkezetét. Most arra törekszünk, hogy részletesen ismertessük az egyes osztálytípusok jellemzőit. A jogszabályi változások miatt párhuzamosan több kerettanterv alapján oktatunk. Az új kerettanterveket felmenő rendszerben vezetjük be.

a) Hat évfolyamos gimnázium

Évfolyamonként egy osztályt indítunk, melyeknek tanterve illeszkedik a központi kerettantervhez. Csupán a történelem tartalma tér el attól. A tananyagot hat évre elosztva tanulhatják diákjaink. Ezt az indokolja, hogy a hetedikes korosztály számára könnyebben megérthető az őskor és az ókor történelme, mint a XIX-XX. századé. Ugyanakkor jobban motiválhatóak is. Nem jellemző intézményünkben, hogy hatévfolyamos diákjaink 8. évfolyam után iskolát váltanak. Ha egy diák mégis iskolát váltana a nyolcadik osztály befejeztével, akkor ehhez részt kell vennie a középiskolai felvételi eljárásban.

Az osztálytípusban a tehetséges tanulók fejlődését középiskolai keretben alapozzuk meg. Fő cél az egyetemi-főiskolai felvételre történő felkészítés. Előnye, hogy a gyermek 12 évesen kerül olyan szellemi környezetbe, amelyben az azonos érdeklődés, elkötelezettség miatt nagyobb erőkifejtésre kényszerül. Ebben a korban nagyon fogékonyak a tanulók, ezért jól terhelhetők, ismeretszomjuk átlagon felüli.

E cél megvalósítását szolgálja, hogy helyi óratervünkben 9. évfolyamtól a diákok humán vagy reál irányultságuknak megfelelően magasabb óraszámban tanulják a magyar nyelv és irodalom, a történelem, illetve a matematika tárgyakat. Kiemelt szerepet kap az idegen nyelv tanítása is. Az első nyelv az angol és a német. Ezeket a tárgyakat magasabb óraszámban oktatjuk. A második idegen nyelvet a 9. évfolyamtól tanulják a diákok; angol és a német mellett az olaszt, az oroszt és a franciát is kínáljuk a tanulóknak.

b) Négy évfolyamos gimnázium

A négy évfolyamos gimnázium általános műveltséget nyújt. Kettős funkciója van: előkészít a felsőfokú továbbtanulásra, illetve a gimnáziumi tanulmányok befejezése után szakképesítés szerzésére vagy a munkába állásra.

A 2018/2019-es tanévtől kezdődően ***két négy évfolyamos gimnáziumi osztályt*** indítottunk; az egyiket specialitásként gazdasági, a másikat pedig emelt óraszámú angol és német nyelvi képzéssel.

Az elmúlt évek tapasztalataira építve a négy évfolyamos képzési típusú osztályainkban ***a 2024/2025-ös tanévtől további változtatásokat vezettünk be.***

Az „A” osztályban a diákok választása szerint a gazdasági képzés mellett további specialitásként jelenik meg a digitális kultúra emelt óraszámú oktatása, a „C” osztályban pedig a nyelvi csoportok óraszámaiban és összetételében lesz változás.

Az „A” osztályban tehát a tanulók fele gazdasági ismereteket tanul, a másik fele pedig digitális kultúrát magasabb óraszámban. Így a gazdasági pálya iránt érdeklődők mellett azok számára is továbbtanulási lehetőséget kínálunk, akik informatikai területen szeretnének majd diplomát szerezni, vagy munkát vállalni. Ezzel tovább bővítjük a gimnázium kínálatát.
A „C” osztályban az eddigi emelt szintű angol mellett a német nyelvet kezdő szinten tanulhatják a diákok. Így ez az osztály is két részre tagolódik. A tanulók egyik fele továbbra is emelt óraszámú haladó angol nyelvi csoportban első nyelvként az angol nyelvet tanulja, az osztály másik fele viszont, ugyancsak emelt óraszámban, de kezdő német nyelvi csoportban első nyelvként német nyelvet tanul majd. Nekik második idegen nyelvként ajánljuk az angol nyelv választását, hiszen az általános iskolában ezt az nyelvet tanulták. Így a diákok akár mindkét nyelvből érettségit tehetnek nem csak közép-, de emelt szinten is.

Második idegen nyelvként a német és az angol mellett a franciát, oroszt és az olaszt is kínáljuk a tanulóknak. A másodnyelvi csoportok kialakítására a hat évfolyamos gimnazistákkal összevontan kerül sor.

4.2. A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott szabad órakeret felhasználásáról.

Intézményünk számára a 5/2020. (I. 31.) Kormány rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról, valamint az Oktatási Hivatal honlapján lévő kerettantervek a szakmai irányadók:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_7_12_evf

A miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek közül a:

- Vállalkozzunk II. kerettanterv 7–10. évfolyam,
- Gazdasági és pénzügyi kultúra 9-12. évfolyam,
- Etikus vállalkozói ismeretek 11-12. évfolyam és
- Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek 11-12. évfolyam számára,

melyek az Oktatási Hivatal honlapján megtalálható kerettantervek:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_7_melleklet

A 2025/2026-os tanévtől a 11. évfolyam valamennyi tanulója részt vehet heti 1 órában a „Honvédelem” tantárgy elsajátításában. A tantárgy kerettanterve az Oktatási Hivatal honlapján, a Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez cím alatt érhető el. A tantárgyat a tanulók kötelező tantárgyként tanulják, a Felkészítő foglalkozások keretén belül, teljesítményüket a Honvédelmi Minisztérium által biztosított pedagógus rendszeresen érdemjeggyel, félévkor és tanév végén osztályzattal értékeli.

4.2. Tantárgyi tantervek

Középiskolánk nevelőtestülete a központi kerettanterveket adaptálja. Helyi órahálóink kialakításánál a szabad órakeretet az egyes képzési típusok sajátosságai szerint alakítjuk. A hat évfolyamos gimnáziumnál a humán és reál irányultságnak megfelelően a magyar nyelv és irodalom, a történelem és a matematika tantárgyakat oktatjuk magasabb óraszámban.
Az „A" osztályban a gazdasági specialitáshoz igazodva gazdasági jellegű tantárgyakat építettünk be a kínálatunkba, illetve a 2024/2025-ös tanévtől a digitális kultúra óraszámát emeltük meg. A „C" osztályban pedig az első idegen nyelv óraszáma magasabb a kerettantervi óraszámnál.

A 2020/21-es tanévtől bevezetésre kerülő központi kerettantervet azoknál a tantárgyaknál módosítjuk/egészítjük ki, melyeknek az óraszámát a szabad órakeret terhére megnöveltük. Ezeket a helyi tanterveket/kiegészítéseket a Pedagógiai program melléklete tartalmazza.

A táblázatokban található betűjelzések magyarázatai:
K: a kerettantervi óraszám (tájékoztató adat)
H: a helyi tanterv óraszáma
B: a csoportbontásra fordítható óraszám

4.3. Órahálók

4.3.1. Heti óraszámok a 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben

Gazdasági specialitású gimnáziumi osztály - "A" osztály

Tantárgyak	Heti órakeret											
	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*
Magyar nyelv és irodalom	3	**3**	*1*	4	**4**	*1*	4	**4**	*1*	4	**5**	*1*
Matematika	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**4**	*4*	3	**4**	*4*
Történelem	2	**2**		2	**2**		3	**3**		3	**3**	
Állampolgári ismeretek										1	**1**	
Természettudomány							2	**2**	*2*			
Kémia	1	**1**		2	**2**							
Fizika	2	**2**		3	**3**							
Biológia	3	**3**		2	**2**							
Földrajz	2	**2**		1	**1**							
Első élő idegen nyelv	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	4	**4**	*4*	4	**4**	*4*
Második idegen nyelv	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*
Művészetek							1	**1**				
Ének-zene	1	**1**		1	**1**							
Vizuális kultúra	1	**1**		1	**1**							
Mozgóképkultúra és médiaismeret										1	**1**	
Digitális kultúra	2	**2**	*2*	1	**1**	*1*	2	**2**	*2*			
Testnevelés	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	**1**		1	**1**		1	**1**		1	**1**	
Vállalkozzunk	1	**1**										
Munkapiac	1	**1**										
Gazdasági és pénzügyi kult.				2	**2**							
Közgazdasági és pü-i ism.							1	**1**				
Etikus váll-i ism.										1	**1**	
FEFO 1								**2**	*2*		**2**	*2*
FEFO 2								**2**	*2*		**2**	*2*
FEFO 3								**2**	*2*		**2**	*2*
Kötött célú órakeret	-			-			4			4		
Kötelező alapóraszám	**32**			**32**			**30**			**29**		
Szabadon tervezhető órakeret	2			2			4			5		
Maximális órakeret	**34**	**34**		**34**	**34**		**34**	**34**		**34**	**34**	

Hat évfolyamos gimnáziumi osztály - "B" osztály
(Humán - Reál irányultságú oktatás)

Tantárgyak	A hatévfolyamos "B" gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza																								
	7			8			9					10					11					12				
								Humán		*Reál*			*Humán*		*Reál*			*Humán*		*Reál*			*Humán*		*Reál*	
	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	***B***	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*
Magyar nyelv és irodalom	3	**3**	*1*	3	**4**	*1*	3	**4**	*4*	**3**	*3*	4	**4**	*4*	**4**	***4***	4	**5**	*5*	**4**	*4*	4	**5**	*5*	**5**	*5*
Matematika	3	**4**	*4*	3	**4**	*4*	3	**3**	*3*	**5**	*5*	3	**4**	*4*	**5**	***5***	3	**3**	*3*	**5**	*5*	3	**4**	*4*	**5**	*5*
Történelem	2	**2**		2	**2**		2	**3**	*3*	**2**	*2*	2	**3**	*3*	**2**	***2***	3	**4**	*4*	**3**	*3*	3	**4**	*4*	**3**	*3*
Állampolgári ismeretek				1	**1**																	1	**1**	*1*	**1**	*1*
Etika / hit- és erkölcstan	1	**1**		1	**1**																					
Természettudomány	4			5													2	**2**	*2*	**2**	*2*					
Kémia	1	**1**		2	**2**		1	**1**		**1**		2	**2**		**2**											
Fizika	1	**1**		2	**2**		2	**2**		**2**		3	**3**		**3**											
Biológia	2	**2**		1	**1**		3	**3**		**3**		2	**2**		**2**											
Földrajz	2	**2**		1	**1**		2	**2**		**2**		1	**1**		**1**											
Első élő idegen nyelv	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	***3***	4	**4**	*4*	**4**	*4*	4	**4**	*4*	**4**	*4*
Második idegen nyelv							3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	***3***	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*
Művészetek																	1	**1**		**1**						
Ének-zene	1	**1**		1	**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**											
Vizuális kultúra	1	**1**		1	**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**											
Dráma és színház	1	**1**																								
Mozgóképkultúra és médiaismeret																						1	**1**		**1**	
Technika és tervezés	1	**1**	*1*																							
Digitális kultúra	1	**1**	*1*	1	**1**	*1*	2	**2**	*2*	**2**	*2*	1	**1**	*1*	**1**	***1***	2	**2**	*2*	**2**	*2*					
Testnevelés	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	***3***	5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	**1**		1	**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**	
FEFO 1																		**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 2																		**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 3																		**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
Kötött célú órakeret	-			-			-					-					4					4				
Kötelező alapóraszám	**28**			**28**			**32**					**32**					**30**					**29**				
Szabadon tervezhető órakeret	2			2			2					2					4					5				
Maximális órakeret	**30**	**30**		**30**	**30**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**	

Emelt óraszámú nyelvi gimnáziumi osztály - "C" osztály

Tantárgyak	Heti órakeret											
	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*	K	**H**	*B*
Magyar nyelv és irodalom	3	**3**	*1*	4	**4**	*1*	4	**4**	*1*	4	**5**	*1*
Matematika	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**4**	*4*	3	**4**	*4*
Történelem	*2*	**2**		2	**2**		3	**3**		3	**3**	
Állampolgári ismeretek										1	**1**	
Természettudomány							2	**2**	*2*			
Kémia	1	**1**		2	**2**							
Fizika	2	**2**		3	**3**							
Biológia	3	**3**		2	**2**							
Földrajz	2	**2**		1	**1**							
Első élő idegen nyelv	3	**5**	*5*	3	**5**	*5*	4	**5**	*5*	4	**4**	*4*
Második idegen nyelv	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*	3	**3**	*3*
Művészetek							1	**1**				
Ének-zene	1	**1**		1	**1**							
Vizuális kultúra	1	**1**		1	**1**							
Mozgóképkultúra és médiaismeret										1	**1**	
Digitális kultúra	2	**2**	*2*	1	**1**	*1*	2	**2**	*2*			
Testnevelés	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*	5	**5**	*3*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	**1**		1	**1**		1	**1**		1	**1**	
FEFO 1								**2**	*2*		**2**	*2*
FEFO 2								**2**	*2*		**2**	*2*
FEFO 3								**2**	*2*		**2**	*2*
Kötött célú órakeret	-			-			4			4		
Kötelező alapóraszám	**32**			**32**			**30**			**29**		
Szabadon tervezhető órakeret	2			2			4			5		
Maximális órakeret	**34**	**34**		**34**	**34**		**34**	**34**		**34**	**34**	

4.3.2. Heti óraszámok a 2024/25-ös tanévtől felmenő rendszerben

Gazdasági specialitású/emelt óraszámú digitális kultúra gimnáziumi osztály - "A" osztály

Tantárgyak	Heti órakeret																			
	9. évfolyam					10. évfolyam					11. évfolyam					12. évfolyam				
		gazd. i.		*digi. k.*			*gazd. i.*		*digi. k.*			*gazd. i.*		*digi. k.*			*gazd. i.*		*digi. k.*	
	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*
Magyar nyelv	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*
Irodalom	2	**2**		**2**		3	**3**		**3**		3	**3**		**3**		3	**4**		**4**	
Matematika	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**4**	*4*	**4**	*4*	3	**4**	*4*	**4**	*4*
Történelem	2	**2**		**2**		2	**2**		**2**		3	**3**		**3**		3	**3**		**3**	
Állampolgári ismeretek																1	**1**		**1**	
Természettudomány											2	**2**	*2*	**2**	*2*					
Kémia	1	**1**		**1**		2	**2**		**2**											
Fizika	2	**2**		**2**		3	**3**		**3**											
Biológia	3	**3**		**3**		2	**2**		**2**											
Földrajz	2	**2**		**2**		1	**1**		**1**											
Első élő idegen nyelv	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	4	**4**	*4*	**4**	*4*	4	**4**	*4*	**4**	*4*
Második idegen nyelv	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*
Művészetek											1	**1**		**1**						
Ének-zene	1	**1**		**1**		1	**1**		**1**											
Vizuális kultúra	1	**1**		**1**		1	**1**		**1**											
Mozgóképkultúra és médiaismeret																1	**1**		**1**	
Digitális kultúra	2	**2**	*2*	**4**	*4*	1	**1**	*1*	**3**	*3*	2	**2**	*2*	3	*3*				**1**	*1*
Testnevelés	5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	**1**		**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**		1	**1**		**1**	
Vállalkozzunk	1	**1**	*1*																	
Munkapiac	1	**1**																		
Gazdasági és pénzügyi kult.						2	**2**													
Közgazdasági és pü-i ism.											1	**1**								
Etikus váll-i ism.																1	**1**			
FEFO 1												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 2												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 3												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
Kötött célú órakeret	-					-					4					4				
Kötelező alapóraszám	**32**					**32**					**30**					**29**				
Szabadon tervezhető órakeret	2					2					4					5				
Maximális órakeret	**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**	

Hat évfolyamos gimnáziumi osztály - "B" osztály
(Humán - Reál irányultságú oktatás)

Tantárgyak	Heti órakeret																								
	7			8			9					10					11					12				
								Humán		Reál			Humán		Reál			Humán		Reál			Humán		Reál	
	K	H	B	K	H	B	K	H	B	H	B	K	H	B	H	B	K	H	B	H	B	K	H	B	H	B
Magyar nyelv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Irodalom	2	2		2	3		2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	4	4	4
Matematika	3	4	4	3	4	4	3	3	3	5	5	3	4	4	5	5	3	3	3	5	5	3	4	4	5	5
Történelem	2	2		2	2		2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	4	4	3	3	3	4	4	3	3
Állampolgári ismeretek				1	1																	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcstan	1	1		1	1																					
Természettudomány	4			5													2	2	2	2	2					
Kémia	1	1		2	2		1	1		1		2	2		2											
Fizika	1	1		2	2		2	2		2		3	3		3											
Biológia	2	2		1	1		3	3		3		2	2		2											
Földrajz	2	2		1	1		2	2		2		1	1		1											
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Második idegen nyelv							3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Művészetek																	1	1		1						
Ének-zene	1	1		1	1		1	1		1		1	1		1											
Vizuális kultúra	1	1		1	1		1	1		1		1	1		1											
Dráma és színház	1	1																								
Mozgóképkultúra és médiaismeret																						1	1		1	
Technika és tervezés	1	1	1																							
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2					
Testnevelés	5	5	3	5	5	3	5	5	3	5	3	5	5	3	5	3	5	5	3	5	3	5	5	3	5	3
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1		1	1		1	1		1		1	1		1		1	1		1		1	1		1	
FEFO 1																		2	2	2	2		2	2	2	2
FEFO 2																		2	2	2	2		2	2	2	2
FEFO 3																		2	2	2	2		2	2	2	2
Kötött célú órakeret	-			-			-					-					4					4				
Kötelező alapóraszám	**28**			**28**			**32**					**32**					**30**					**29**				
Szabadon tervezhető órakeret	2			2			2					2					4					5				
Maximális órakeret	**30**	**30**		**30**	**30**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**		**34**	**34**		**34**	

Emelt óraszámú haladó angol/kezdő német nyelvi gimnáziumi osztály - "C" osztály

Tantárgyak	Heti órakeret																			
	9. évfolyam					10. évfolyam					11. évfolyam					12. évfolyam				
		Ang. h.		*Ném. k.*			*Ang. h.*		*Ném. k.*			*Ang. h.*		*Ném. k.*			*Ang. h.*		*Ném. k.*	
	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*	K	**H**	*B*	**H**	*B*
Magyar nyelv	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*	1	**1**	*1*	**1**	*1*
Irodalom	2	**2**		**2**		3	**3**		**3**		3	**3**		**3**		3	**4**		**4**	
Matematika	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**3**	*3*	**3**	*3*	3	**4**	*4*	**4**	*4*	3	**4**	*4*	**4**	*4*
Történelem	2	**2**		**2**		2	**2**		**2**		3	**3**		**3**		3	**3**		**3**	
Állampolgári ismeretek																1	**1**		**1**	
Természettudomány											2	**2**	*2*	**2**	*2*					
Kémia	1	**1**		**1**		2	**2**		**2**											
Fizika	2	**2**		**2**		3	**3**		**3**											
Biológia	3	**3**		**3**		2	**2**		**2**											
Földrajz	2	**2**		**2**		1	**1**		**1**											
Első élő idegen nyelv	3	**5**		**5**		3	**5**		**5**		4	**5**		5		4	**5**		**5**	
Második idegen nyelv	3	**3**		**3**		3	**3**		**3**		3	**3**		3		3	**3**		**3**	
Művészetek											1	**1**		**1**						
Ének-zene	1	**1**				1	**1**													
Vizuális kultúra	1	**1**				1	**1**													
Mozgóképkultúra és médiaismeret																1	**1**		**1**	
Digitális kultúra	2	**2**	*2*			1	**1**	*1*			2	**2**	*2*	**2**	*2*					
Testnevelés	5	**5**	*3*			5	**5**	*3*			5	**5**	*3*	**5**	*3*	5	**5**	*3*	**5**	*3*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	**1**				1	**1**				1	**1**		**1**		1	**1**			
FEFO 1												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 2												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
FEFO 3												**2**	*2*	**2**	*2*		**2**	*2*	**2**	*2*
Kötött célú órakeret	-					-					4					4				
Kötelező alapóraszám	**32**					**32**					**30**					**29**				
Szabadon tervezhető órakeret	2					2					4					5				
Maximális órakeret	**34**					**34**					**34**					**34**				

Választható FEFO tantárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- fizika,
- kémia,
- földrajz,
- biológia,
- vizuális kultúra,
- digitális kultúra,
- testnevelés,
- idegen nyelv,
- fenntarthatóság,
- gazdasági ismeretek,
- állampolgári ismeretek,
- honvédelem.

A felkészítő foglalkozások választásának részletes szabályai:

- A gimnázium 11. és 12. évfolyamon megteremti a lehetőségét az emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozás (továbbiakban FEFO) választásának. A heti kötelező óraszám függvényében a diákoknak két tantárgyból kötelező FEFO-t választani.
- A szülő beleegyező nyilatkozata alapján amennyiben a tanuló órarendjébe beilleszthető és ő önként vállalja, harmadik tárgyat is választhat FEFO-ként az iskola által kínált lehetőségekből.
- Az „A" osztályban a specialitásnak megfelelően kötelező a gazdasági ismeretek, illetve a digitális kultúra tantárgyak FEFO-ként való választása.
- A „B" osztályban a reál irányultságú csoportban kötelező a matematika FEFO, a humán irányultságú csoportban pedig a magyar vagy történelem FEFO választása.
- Az emelt óraszámú nyelvi képzésű osztálytípusban kötelező az első nyelvként tanult idegen nyelv választása FEFO keretében.
- Ha valaki C1-es (angol nyelv) vagy B2-es (német nyelv) nyelvvizsgával rendelkezik, mentesül a kötelező nyelvi FEFO választása alól, de 11. évfolyamon két FEFO-s tárgyat kell választania (egy természettudomány kötelező TT-ként vagy FEFO-ként).
- Amennyiben egy diák 12. évfolyamon kíván csatlakozni valamely tantárgyból az adott FEFO-csoporthoz, tanév elején osztályozó vizsgát kell tennie a 11. évfolyam tananyagából, és csak sikeres vizsga után veheti fel az adott FEFO-t.
- A törvényi előírások szerint a diáknak év közben egyszer van lehetősége módosítani a FEFO választását. **A módosításra tanév elején szeptember 30-ig, illetve a félévzárást követően február 15-ig kerülhet sor. A váltáshoz a szaktanár javaslatára** az adott munkaközösség előírhatja osztályozó vizsga letételét.
- Ha a 11. év folyamán a FEFO-nak választott tantárgyból sikeres osztályozóvizsgát tett, akkor az adott tárgy további tanulása alól mentesül. (Azaz: az adott tantárgy FEFO-ját leadhatja.)
- A gazdasági ismeretek tantárgy mellett újabb speciális tantárgyakat, a fenntarthatóság, valamint az állampolgári ismeretek elnevezésű tárgyakat is szerepeltetjük a kínálatban, melyből középszinten érettségi vizsgát is tehet a diák.
- A FEFO-s csoportok beindításának minimális létszáma 5 fő.

11. évfolyamon a diákoknak kötelező természettudományos tantárgyat tanulni. Ezt megtehetik az alábbiak szerint:

1. Természettudományos FEFO-t választanak.
   VAGY
2. Heti két órában, alapórában az általuk választott természettudományos tantárgyat tanulják. 11. évfolyamon az alapórás természettudományos tantárgya(ka)t évfolyam szinten, összevontan oktatjuk.

Összegezve:

11. évfolyamon **a diákok FEFO-választási lehetőségei** – a természettudományok kötelező tanulása miatt – **a következők:**

1. Alapórában természettudományos tárgyat tanul. Ebben az esetben egy FEFO-t kötelező választania, de lehetősége van két FEFO-s tantárgy felvételére is.
2. Természettudományos FEFO-t választ. Ebben az esetben legalább egy FEFO-t még kötelező mellé választania, de lehetősége van két FEFO-s tantárgy felvételére is.

4.4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei, a szükséges ruházati és egyéb felszerelések

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

A köznevelési törvény 9. §-ának (3) bekezdése értelmében a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell az iskolában használatos tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyek a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükségesek.

A kötelezően beszerzendőkről és a tanévkezdéssel kapcsolatos teendőkről a leendő új osztályok tanulói június végén a beiratkozáskor, a többiek a tanév végi bizonyítványosztáskor kapnak tájékoztatást. Szükség esetén – ha új információ merül fel a nyár folyamán – a tanévkezdés előtt elektronikus úton küldünk értesítést az érintett tanulóknak, illetve az iskola honlapján tesszük azt közzé.

Iskolánk az Emberi Erőforrások Minisztériuma által jóváhagyott hivatalos tankönyvjegyzékből rendeli meg a szükséges tankönyveket, melyeket a diákok augusztus végén (nyelvkönyveket szeptember hónapban) kapnak meg az iskolában. A jelenleg érvényben lévő jogszabályok alapján a tankönyvekhez a tanulók minden évfolyamon ingyen juthatnak hozzá. A szükséges tankönyvek kiválasztásánál a tanárok az ésszerűség és célszerűség szempontjait veszik figyelembe.

Az iskola arra törekszik, hogy egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket mindenki ingyen használhatja.

Az iskolai könyvtárból – melynek használata ingyenes – kötelező és ajánlott olvasmányokat, tananyagot kiegészítő könyveket, érettségi és felvételi vizsgákra előkészítő anyagokat, cd-ket lehet kölcsönözni; jelentős számú kézikönyvet lehet helyben használni, illetve a tanulmányi munkához szükséges internetes kutatómunkára is van lehetőség.

A tankönyveken kívül egyéb felszerelések is szükségesek. Javasoljuk, hogy füzeteket szeptember 1. hetében, a szaktanárok tájékoztatása alapján vásároljanak a diákok. A szükséges íróeszközökön kívül kötelező a reáltárgyak óráin használatos rajzeszközök megléte, és javasolt egy egysoros-kijelzős számológép beszerzése.

A tanulók iskolai ünnepélyeken egyenruhában kötelesek megjelenni. (Ezt részletesen iskolánk házirendje szabályozza.)

Az ajánlott sportfelszerelés része a középiskola emblémájával ellátott trikó, melyet az iskolában lehet megvásárolni.

A tankönyvkiválasztás és megrendelés elvei

- Mivel a helyi tantervünk gerincét az államilag elismert tankönyvkiadók tantervei alkotják, a tankönyvek többségét elsősorban tőlük rendeljük meg a törvényi előírások szerinti eljárásrend alapján.
- Intézményünk csak tankönyvvé nyilvánított és a tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket használ.
- A tankönyvek megrendelésében (igények felmérése, tankönyvlisták összeállítása stb.) közreműködik az igazgatóhelyettes, a könyvtáros tanár/tankönyvfelelős. Ő áll kapcsolatban a tankönyvellátóval és az intézményfenntartóval (Tankerület). Koordinálja a tankönyvárusítást.
- A munkaközösségek tagjai tankönyvrendeléskor egyeztetnek egymással és a tankönyvfelelőssel, aki folyamatosan tájékoztatja az igazgatót a rendeléssel kapcsolatos információkról.
- Az idegen nyelvek esetében az előző évek tapasztalatai (nyelvi csoportok száma, tanulólétszáma, alkalmazott tankönyvek stb.) alapján állítják össze a szaktanárok a beszerezhető könyvek és segédletek listáját a tankönyvrendeletben foglalt határidőnek megfelelően.
- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl.: testnevelés, rajz). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanévkezdés előtt tájékoztatjuk. A taneszközök megrendelése és beszerzése az iskola kötelessége, az egyéb taneszközök beszerzése a szülő feladata.

Taneszközök

Az egyes tantárgyak eszközszükségletét az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott taneszköz jegyzék alapján állapítjuk meg.

A jövőben is folyamatosan bővítjük az elektronikus ismerethordozók körét (digitális tananyagok).

4.5. A középiskola tanórán kívüli programja

A sokoldalú, színes diákélet, valamint az egyéni adottságok kibontakoztatása, a tanulási nehézséggel küszködő tanulók felzárkóztatása, és a tehetséggondozás érdekében iskolánk az alábbi, tanórán kívüli tevékenységi formákat tervezi. Minden olyan – az igazgató megbízása alapján tartott – tanórán kívüli foglalkozásért, amely meghaladja a szaktanár heti kötelező 26 óráját (2024. január 1-től a 24 órát), díjazás jár.

4.5.1. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör biztosítja a diákok felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

4.5.2. Énekkar, zenekar

Az iskola énekkara sajátos önképzőkörként működik, a tantárgyfelosztásban meghatározott időkeretben. Az énekkar célja a megfelelő adottságú tanulók zenei képességeinek, személyiségének igényes fejlesztése és színpadképes közösségi produkciók létrehozása. Vezetője az igazgató által megbízott kórusvezető és zenetanár. Az énekkar biztosítja az iskolai ünnepélyek és rendezvények zenei programját.

Akár diák, akár tanár kolléga kezdeményezi zenekar létrehozását, azt támogatjuk. (pl. ingyenes teremhasználattal, igény szerint a lehetőségekre építve hangosítással stb.)

4.5.3. Szakkörök

A különböző szakköröket a magasabb szintű képzés igényével a tanulók érdeklődésétől függően indítja az iskola. A szakköröket vezető pedagógusokat az igazgató bízza meg.
A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek. Ezt az elektronikus naplóban kell vezetni. A szakkörök működésének feltételeit az iskola költségvetése biztosítja.

4.5.4. Önképzőkörök

Az iskola művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, képesség- és közösségfejlesztő célokkal önképzőköröket szervez. Az önképzőkörök munkája nagymértékben hagyatkozik a kreatív tanulók aktivitására, önfejlesztő tevékenységére. Az önképzőkörök szakmai irányítását kimagasló felkészültségű pedagógusok vagy külső szakemberek végzik az igazgató engedélyével és a működés feltételeinek intézményi támogatásával.

4.5.5. Felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások

A felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások célja az alapkészségek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A korrepetálást az igazgató által megbízott pedagógus tartja.

4.5.6. Versenyfelkészítő, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások

Ennek keretében készítjük fel a tehetséges diákokat a különböző tanulmányi versenyekre, a középfokú nyelvvizsgára és az egyetemi felvételire.

4.5.7. Költségtérítéses programok

A tanulmányi kirándulások, színház-, mozi- és múzeumlátogatások, külföldi utak, továbbá az éves munkatervben nem szereplő, a diákok kezdeményezésére szervezett programok nem tartoznak az iskola által vállalt alapfeladatok közé. A tanulók részvétele ezeken a programokon nem kötelező. A fenti rendezvényekkel kapcsolatos költségek a szülőket terhelik.

4.6. A NAT által meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai (fejlesztési területek, kulcskompetenciák)

Az iskola célja, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen, az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A pedagógiai folyamat egészét áthatják a fejlesztési területek, nevelési célok. E területek egyesítik a hagyományos értékeket és a 21. század elején megjelent új társadalmi igényeket. Pedagógiai munkánk meghatározó fokmérője, fontos kritériuma az alábbiakban megfogalmazott feladatok színvonalas végrehajtása.

a) Erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés elsődlegesen – oktató jelleggel – etika, valamint osztályfőnöki órákon valósul meg. De iskolánk minden pedagógusa és dolgozója cselekedeteivel is személyes példát mutat, ezzel is fejlesztve tanulóink erkölcsi látásmódját.
Törekednünk kell arra, hogy az emberi együttélés alapvető erkölcsi normáit, szabályait megtartsuk, azokat átadjuk diákjainknak.
Délelőtti és délutáni közösségi programjaink is lehetőséget adnak arra, hogy gyakoroljuk az egymás iránti türelmet, megértést, elfogadást, segítőkészséget. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi

lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.
Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt és a jelen viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

b) Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Szinte minden tanítási óránk lehetőséget ad arra, hogy diákjaink megismerjék és ápolják népi kultúránk értékeit, hagyományait, erősödjön a lakóhely, a szülőföld iránti megbecsülésük. Ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus; így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatatás egészében evidenciának kell lennie.

c) Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

A demokráciára nevelés gyakorlati megnyilvánulása a DÖK működése. Ennek keretében a diákok megtanulják saját érdekeiket érvényesíteni, az iskolai szabályzatokban meghatározott esetekben önálló döntést hozni.

d) Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Pedagógusaink a tanulás-tanítás egész folyamatában segítik, támogatják a tanulók önismereti fejlődését. A közösséghez tartozás érzését erősítik délutáni és esti rendezvényeink is (gólyaavatás, sportdélutánok/éjszakák, Bolyai-bál stb.)

e) A családi életre nevelés

Intézményünk kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi életre való felkészítés.

Ennek során – elsősorban az osztályfőnökök – foglalkoznak többek között a felelős párválasztással, a szexuális kultúrával, konfliktuskezeléssel. Munkájukat külső, meghívott szakemberek segítik (védőnő, iskolaorvos, mentálhigiéniás szakember).

f) A testi és lelki egészségre nevelés

Kollégáink minden lehetőséget megragadnak arra, hogy ösztönözzék tanulóinkat az egészséges életmód kialakítására: helyes táplálkozásra, rendszeres mozgásra, megfelelő stressz-kezelésre, káros függőségek elkerülésére stb. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől. Ezt a munkát segítik például a drogprevenciós programok, egészségnapok, sportnapok.

g) Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Diákjainkban az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás-és megvalósítás igényének kialakítása kiemelt célkitűzésünk. A 2012/13-as tanévtől kezdődően nagy figyelmet fordítunk olyan intézményekkel, civil szervezetekkel, egyesületekkel való szerződéskötésekre, melyek közösségi szolgálatot biztosítanak diákjaink számára (környezet-és egészségvédelem, szociális munka, lemaradó tanulók segítése stb.).

h) Fenntarthatóság, környezettudatosság

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.
A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Tanítási óráink közül elsősorban a biológia, földrajz, az állampolgári ismeretek, etika, illetve az osztályfőnöki órák adnak lehetőséget e fejlesztési terület konkrét céljainak megbeszélésére. Arra ösztönözzük diákjainkat, hogy a természeti erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használják, mert „A Föld nem a miénk, csak kölcsönkaptuk az unokáinktól!”.

i) Pályaorientáció

Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ezzel leginkább az életvitel és gyakorlat, illetve gazdasági ismeret órákon találkozik a tanuló.
Fontos feladatunknak tartjuk, hogy végzős diákjainknak – szem előtt tartva a munkaerőpiac elvárásait – segítsünk választani a továbbtanulási lehetőségek közül (egyetem, főiskola, OKJ-s képzések). Ehhez a tájékoztató munkához igénybe vesszük az EDUCATIO Kft segédanyagait is. Számos hasznos információhoz juthatnak a diákok a hagyománnyá vált pályaorientációs nap során is, ahol egyetemek, főiskolák, OKJ-s képzést nyújtó iskolák meghívott képviselőivel, valamint volt diákjainkkal is találkozhatnak, akik vagy már diplomával rendelkeznek, vagy még valamely felsőoktatási intézményben tanulnak.

j) Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági és pénzügyi folyamatokról. Erre lehetőség nyílik többek között a történelem, a földrajz és a gazdasági ismeretekkel kapcsolatos órákon. Ezeken elkezdődik a középiskolás korú gyermek számára is érthető módon azoknak az alapvető gazdasági és pénzügyi ismereteknek az oktatása, amelyeknek tükrében majd mérlegelni tudják későbbi pénzügyi döntéseiket.

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Iskolánkban a hagyományos tanórai foglalkozások mellett lehetőséget teremtünk diákjaink számára, hogy a gyakorlatban is tapasztalatokat szerezhessenek. Ennek megnyilvánulási területei:

- vállalatlátogatások, (pl. BioFungi Kft Ócsa, Paksi Atomerőmű, Mercedes-Benz gyár Kecskemét stb.)
- diákvállalkozások létrehozása, (diákvállalkozások tavaszi vására és versenye)
- gazdasági és pénzügyi versenyek,
- pályaorientációs nap szervezése,
- gazdasági-pénzügyi tréningek, foglalkozások, tanulmányi kirándulások, (Pl. Magyar Nemzeti Bank, OTP FÁY András Alapítvány Pénzügyi Oktató Központ),
- külső pénzügyi szakemberek előadásai a Pénz7 keretében

Nyitottak vagyunk minden olyan kezdeményezésre, amely diákjaink gazdasági és pénzügyi nevelését szolgálja.

k) Médiatudatosságra nevelés

Ez a fejlesztési cél számunkra nem csak a különböző médiumok nyelvének megismertetését jelenti, hanem sokkal inkább azt, hogy diákjaink tudjanak különbséget tenni a valóságos és a virtuális világ, az értékes és értéktelen információk, a számos TV-csatorna kínálata között, és tisztában legyenek a közösségi oldalak hasznosságával és veszélyeivel.

Minden órán hangsúlyt fektetünk arra, hogy megtanítsuk diákjainkat a hatékony tanulásra:

- képes legyen különbséget tenni a lényeges és lényegtelen információk között,
- képes legyen önállóan vázlatot készíteni, gondolatait összefoglalni,
- tudja értelmezni a kapott feladatokat, kérdéseket, gyakorlatokat,
- véleményét önállóan, szabatosan és igényesen tudja megfogalmazni,
- képességeit, készségeit folyamatosan fejlessze.

Fő célunk az, hogy a mai felgyorsult világban egyre motiválatlanabbá vált diákok érdeklődését újra felkeltsük.

Az előbbi feladatok végrehajtása során a következő kulcskompetenciákat kell szem előtt tartani.

1. A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció,
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása,
- önismeret, önértékelés, illetve mások objektív értékelése,
- figyelem,
- segédeszközök használata.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

a) Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs,
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség,
- funkcionális nyelvtan,
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek,
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása,
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás, információk feldolgozása,

- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.),
- érvelés képessége,
- empatikus képesség,
- esztétikai érzék,
- kíváncsiság,
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata.

b) Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető.

Fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B2, de legalább B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs,
- funkcionális nyelvtan,
- nyelvi stílusok ismerete,
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete,
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete,
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása.

3. A digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata, szövegszerkesztési ismeretek,
- információkeresés és kezelés,
- kritikai gondolkodás az innováció területén, kreativitás,
- a munka világában való eligazodás, élethosszig tartó tanulás.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést a fentiek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata az igazság tisztelete,
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése,
- mindennapokban használható tudás,
- problémamegoldó készség,
- lényeglátás,
- kíváncsiság,
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás,
- kreativitásanalízis – szintézis,
- matematikai fogalmak ismerete,
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján,
- összefüggések felismerése,
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát,
- meg tudja indokolni matematikai úton az eredményeket,
- bizonyítások megértése,
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén,
- matematikai kommunikációs készség.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel,
- mentális egészség,
- magatartási szabályok alkalmazása,
- kommunikációs képesség,
- empátia,
- problémamegoldó képesség,
- európai tudat,
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja,
- stressz és frusztráció kezelése,
- változások iránti fogékonyság,
- együttműködés,
- magabiztosság,
- érdeklődés,
- személyes előítéletek leküzdése,
- kompromisszumra való törekvés.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelennek meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek,
- kihívások felismerése, értelmezése,
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése,
- a pénz világában való tájékozódás,
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete,
- tervezés, szervezés, irányítás, vezetés
- delegálás,
- az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése,
- kockázatfelmérés és vállalás,
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

4.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
   - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
   - igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló részére, kérelemre, versenyengedély birtokában, sportszervezet általi igazolás alapján.

4.8. Választható tantárgyak, pedagógusok közül történő választás szabályai

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A diák nevében a szülő/gondviselő nyilatkozik az érintett kérdésben.

A tanulók az aktuális ütemtervnek megfelelően, májusban jelentkezhetnek ezekre a foglalkozásokra elektronikusan, az iskola honlapján keresztül. A felméréseket az iskolavezetés végzi.

A tanulók ezt követően kötelesek az adott tanév végéig részt venni az általuk választott órákon. A távolmaradást igazolni kell, és ugyanolyan jogkövetkezményt von maga után, mint a kötelező tanórai foglalkozásról történő távolmaradás.

Tanév közben a csoportváltás minden esetben a szaktanár javaslatára, a szülő írásos kérésére történik. A kérelmet és javaslatot az intézményvezetésnek kell benyújtani. Az igazgató – a szaktanárokkal konzultálva – adott esetben (a tananyagtól függően) különbözeti vizsga letételét írhatja elő. Megfelelt minősítés esetén a tanuló átkerül az általa kért csoportba.

1) Ha a leendő 8. évfolyamos diák a következő tanévre vonatkozóan választását az etika, illetve a hit-és erkölcstan vonatkozásában módosítani kívánja, szándékát a hetedikes tanév május 20-áig írásban kell közölnie az igazgatóval és az érintett egyház képviselőjével.
2) A 2. idegen nyelv módosítására kizárólag sikeres osztályozó vizsga esetén az igazgató külön engedélyével van lehetőség.
3) A hat évfolyamos gimnáziumi osztályba járó diákok a választott irányultságot 9. vagy 10. évfolyamon (utóbbi esetben a FEFO-választással egyidőben) egyszer módosíthatják. A módosításnál a szaktanárok kérhetik a különbözeti vizsga letételét.
4) 11-12. évfolyamon a választott természettudományos tantárgy, illetve természettudományos FEFO módosítása a FEFO módosítás szabályai szerint történhet.
5) FEFO választásukat a tanulók egy évben egyszer, írásban módosíthatják. **A módosításra tanév elején szeptember 30-ig, illetve a félévzárást követően február 15-ig kerülhet sor. A váltáshoz a szaktanár javaslatára az adott munkaközösség előírhatja osztályozó vizsga letételét.**

A pedagógusválasztás lehetőségével a diákok abban az esetben élhetnek, ha az adott tantárgyból a felkészítés az adott évfolyamon, több szinten folyik. Ebben az esetben, a tanuló írásban kérheti az igazgatótól a másik pedagógus csoportjába történő beosztást. Az igazgató a csoportlétszám, a többi tanuló érdekeinek figyelembevételével és a szaktanárral történt egyeztetést követően hozza meg döntését, amely a tanév végéig szól.

4.9. A középiskola érettségi programja

4.9.1. Kötelező érettségi vizsgatárgyak

A hatályos érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően tanulóink alapóra keretében készülnek a középszintű érettségire a kötelező vizsgatárgyakból.

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Idegen nyelv (a diák választása szerint első vagy második idegen nyelv)

A 11-12. évfolyamon a fentiekben megjelölt kötelező tantárgyakból heti két-két órában biztosítjuk a középszintű, illetve az emelt szintű érettségire való felkészítést (felkészítő foglalkozás – FEFO).

4.9.2. Választható érettségi vizsgatárgyak

Diákjaink minden olyan tantárgyat választhatnak 5. és további érettségi tárgyként, mely a hatályos érettségi vizsgaszabályzat szerint választható, és amely tantárgyból a helyi tantervben foglaltak megfelelnek az érettségi vizsgakövetelményeknek.

A kötelező vizsgatárgyakhoz hasonlóan a választható tárgyakból is (a felmért igényeknek megfelelően) heti 2-2 órában tartunk 11-12. évfolyamon érettségi felkészítő foglalkozást.

4.9.3. A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei

Az egyetemek döntő többségének alapvető elvárása felvételi követelményként még mindig a középszintű érettségi, de évről-évre nő azon felsőoktatási intézmények száma, melyek egy, illetve két tantárgyból is emelt szintű érettségi vizsgát írnak elő (pl.: orvosi egyetem, bölcsészkarok bizonyos szakjai stb.). Az emelt szintű érettségi írásbeli és szóbeli vizsgájára 11-12. évfolyamon a FEFO órákon készítjük fel diákjainkat.

Mivel a középszintű írásbeli vizsgákon központi feladatsorokat oldanak meg tanulóink, és ezek valamennyi középszintű érettségi témakörre épülhetnek, ezért a gimnázium szaktanárai az összes középszintű érettségi témakört megjelölik a követelményekben.

A középszintű szóbeli érettségi tételeket az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló hatályos kormányrendelet alapján állítjuk össze.

A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei és részletes vizsgakövetelményei az aktuális jogszabályi előírásoknak megfelelően az Oktatási Hivatal oldalán megtalálhatóak. (www.oktatas.hu/köznevelés/érettségi/érettségi vizsgatárgyak)

4.10. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének értékelésének rendszere, visszacsatolási eljárások

Az ellenőrzés, az értékelés a pedagógiai folyamatban állandóan jelen van, de nem cél, hanem eszköz a pedagógus, a tanuló és a szülő számára.

Az ellenőrzés, értékelés elsődleges célja, hogy a tanulókban kialakítsa az önértékelés, önellenőrzés képességét, mely elengedhetetlenül fontos az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához.

4.10.1. Osztályozási normatívák az intézményben

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A tanulókat minden tárgyból rendszeresen, folyamatosan osztályozni, minden szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati megnyilatkozásukat értékelni kell. ***Értékelésnél tört jegyet nem adunk.***

Az osztályzatok minimális száma:

Heti óraszám	Az osztályzatok **minimális** száma az **aktív** hónapokra vetítve		
	havi	félévi	évi
1	0,5	2	4
1,5	0,5	3	6
2	1	4	8
2,5	1	5	10
3	1,5	6	12
4-5-6…	2	8	16

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a tanárok lehetőség szerint többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli feleletek formájában.

A tanulók osztályozása a szaktanárok joga és kötelessége. A szaktanár módot adhat a témazáró dolgozat érdemjegyeinek javítására.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktanárok:

Teljesítmény			***Érdemjegy***	
0	-	33%	elégtelen	(1)
34	-	49%	elégséges	(2)
50	-	69%	közepes	(3)
70	-	84%	jó	(4)
85	-	100%	jeles	(5)

Bizonyos írásbeli számonkérési formáknál (topográfia, szódolgozat, természettudományoknál az elméleti dolgozatok (fogalmak, tételek, bizonyítások)) az értékelés a következők szerint történik:

Teljesítmény			***Érdemjegy***	
0	-	49%	elégtelen	(1)
50	-	59%	elégséges	(2)
60	-	74%	közepes	(3)
75	-	89%	jó	(4)
90	-	100%	jeles	(5)

A félévi és év végi jegyek megállapítása iskolánkban a tanév folyamán szerzett osztályzatokból átlagszámítással történik az alábbiak szerint:

Átlag			***Érdemjegy***	
	-	**1,99**	**elégtelen**	**(1)**
2,00	-	2,69	elégséges	(2)
2,70	-	3,69	közepes	(3)
3,70	-	4,59	jó	(4)
4,60	-	5,00	jeles	(5)

A témazáró dolgozatok jegyei egy jegynek számítanak, ugyanakkor az átlag meghatározásánál dupla súllyal vesszük figyelembe, amit az e-naplóban piros színnel jelölve emelünk ki.

Amennyiben a tanuló felelésnél vagy dolgozatírásnál meg nem engedett segédeszközt használ, és ez akár az órán vagy a javítás során kiderül, a tanár az eset súlyosságának és az eddigi pedagógiai gyakorlatának megfelelően dönti el, hogy milyen eljárásokat alkalmaz (elégtelen osztályzat is adható).

A fenti átlagoktól a szaktanár a tanuló egyéni képességeit és szorgalmát figyelembe véve 5 századdal – a tanuló javára – eltérhet. Javítási lehetőséget is adhat egy-egy nagyobb témából, esetleg a féléves vagy éves tananyagból.

4.10.2. A tanulók hagyományostól eltérő osztályozása, értékelése

A tanulók félévi és év végi osztályzatának kialakítására speciális szabályokat alkalmazunk a következőkben:

- Ha a nevelőtestület a tanév végén is osztályozó vizsgára bocsátja a diákot, a félévi és az év végi jegyek alapján az értékelés általános irányelvei alapján állapítjuk meg a tanév végi érdemjegyet.
- 11-12. évfolyamán FEFO keretében tanult tantárgyak esetében attól függően, hogy az adott tantárgyat a diák a helyi tanterv szerint alapórán is tanulja vagy csak a felkészítő foglalkozáson. Ha alapórán is tanulja, az adott tantárgyból szerzett valamennyi osztályzatot figyelembe kell venni a félévi és az év végi jegy megállapításakor.

Félévi és év végi osztályzatok kialakítása számtani átlag alapján:

A tanulók értékelése az alapórán és a választott tantárgyak esetében is a fent leírt értékelési elvek alapján történik.

Az alapóra és a felvételi előkészítő foglalkozás az e-naplóban, külön sorban szerepel, mint két egymástól független tantárgy. A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban azonban csak egy összevont jegy szerepel, mely az alapórán és az érettségi, illetve felvételi előkészítő foglalkozáson megszerzett összes érdemjegy számtani átlaga alapján alakul ki.

Ha a tanuló alapóra keretében már nem tanulja az érettségi előkészítőként választott tantárgyat, a felkészítő foglalkozás nemcsak a naplóban, hanem a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban is külön tantárgyként szerepel. Ennek értelmében a megszerzett érdemjegy is minden más tantárgytól független jegyként kerül be az értesítőbe és a bizonyítványba.

A választott előkészítő foglalkozást év közben a tanuló csak nagyon indokolt esetben (az igazgatónak benyújtott írásbeli kérelem alapján) és a szaktanár hozzájárulásával adhatja le. A jogszabályi előírások szerint év közben csak egy alkalommal van lehetősége a diáknak módosítani a választott foglalkozásokon a 4.8. fejezetben leírtak szerint.

4.10.3. Bukás

Amennyiben a tanuló teljesítménye akár az alapórán, akár az érettségi felkészítő foglalkozáson nem felel meg az elégséges követelményszintnek, a tanulónak javítóvizsgát kell tennie az adott tananyagrészből (alapóra vagy felkészítő foglalkozás). Sikeres javítóvizsga után kerülhet sor az érintett tantárgy osztályzására. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló osztályt ismétel(het).

A magyar nyelv és irodalom értékelése

Az év végi bizonyítványban az irodalom és a magyar nyelvtan tantárgyakat külön értékeljük. A magyar felkészítő foglalkozás (FEFO) érdemjegyei az irodalom jegyek átlagába számítanak be.

4.10.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A biztos tudás kialakításához feltétlenül szükséges a közvetített ismeretek rendszeres és az egyes tantárgyaknak megfelelő formában végzett számonkérése, a tanuló teljesítményének folyamatos megfigyelése és értékelése. A tudás, felkészülés mérése szóban, illetve írásban történik. A számonkérés irányulhat a napi tananyag, a házi feladat, kisebb egység és egy-egy témakör ismeretének mérésére.

Az írásbeli beszámoltatás formái

Írásbeli produktumnak tekinthetjük a házi feladatot, a röpdolgozatot, a témazárót, a házi dolgozatot, a „kisérettségit" és a tanév végi „szintvizsga" dolgozatot. A házi dolgozat mindig, a témazáró részleteiben vagy egészében lehet esszé formájú megnyilatkozás. Ugyanakkor a röp- és témazáró dolgozatot teljes egészében tesztfeladatokból is összeállíthatjuk. Az ésszerű minimum szintjén kell tartani a tesztek feleletválasztásos változatainak alkalmazását.

Az írásbeli beszámoltatás rendje

Röpdolgozat íratásakor a szaktanárt bejelentési kötelezettség nem terheli. Két kijavítatlan röpdolgozat esetében újabb röpdolgozat nem íratható. Kivételt jelent az az eset, ha a tanár valamilyen okból akadályoztatva volt a javításban.
A témazáró dolgozat írásának napját előtte legalább öt munkanappal be kell jelenteni és rögzíteni kell a KRÉTA-ban. Egy napon egy osztályban kettőnél több összefoglaló dolgozatot nem szabad íratni. Elsőbbséget az a tanár élvez, aki korábban jelezte dolgozatíratási szándékát. Ügyelnünk kell arra, hogy egy héten 3-4 témazáró dolgozatnál többet ugyanazon osztályban ne írassunk.

A szaktanár addig nem irathat a következő témakörből témazárót a diákkal, amíg az előző témakörből megírt dolgozatot ki nem javította. A betegség vagy egyéb ok miatt meg nem írt, illetve késedelmes javítás miatt el nem fogadott témazáró dolgozatot a diáknak pótolnia kell! A pótló témazáró dolgozat megírásának időpontját és felelősét minden tanév munkatervében határozzuk meg. Erre hetente egy délutánt biztosítunk.
Törekedni kell arra, hogy a témazáró dolgozat megírására egy teljes tanóra álljon rendelkezésre. Ha a tanár késve érkezik az órára, a dolgozatot el kell halasztani vagy időarányosan kevesebb feladatot kell számonkérni.

Esetenként írathatunk házi dolgozatokat is (pl. magyar irodalomból), ebben az esetben célszerű egy hét elkészítési időt adni a diákoknak.

A számonkérés egyik formája a házi feladat ellenőrzése lehet. Ennek gyakori el nem készítése elégtelen érdemjegyet vonhat maga után.

Az érettségi vizsgákat megelőzően a szaktanárnak lehetősége van úgynevezett „kisérettségi dolgozat" megíratására a végzős osztályokban, amennyiben erről a diákokat a tanév elején tájékoztatta. A „kisérettségi" az érettségi vizsga követelményeit tartalmazó hosszabb (3-4 tanórát igénylő) írásbeli számonkérés, ami képet ad a tanuló felkészültségéről, érettségéről. A „kisérettségi" megírása – amennyiben ezt a tanév elején megbeszélték – minden végzős számára kötelező. Ha bármilyen ok miatt erre nem kerül sor, egy héten belül, délutáni időintervallumban azt pótolni kell!

A tanév zárását megelőzően a kötelező érettségi vizsgatárgyakból a szaktanárnak lehetősége van úgynevezett „szintvizsga dolgozat" megíratására az alsóbb évfolyamos osztályokban, amennyiben erről a diákokat a tanév elején tájékoztatta.

Az írásbeli számonkérés súlya a tanulók tudásának értékelésében

A röpdolgozat, házi dolgozat stb. jegye egy szóbeli felelettel egyenértékű. A témazárók jegyei piros színnel kerülnek a naplóba. A félévi és év végi osztályzatok megállapításakor a témazáró dolgozatok jegye duplán számítandó. A szaktanár módot adhat a témazáró érdemjegyeinek javítására.

A „kisérettségi" dolgozatok érdemjegyét az átlagszámításnál 3-szoros súllyal veheti figyelembe a szaktanár. Törekedni kell arra, hogy az így megszerzett osztályzattal a diákokat ne érje hátrány. Amennyiben azonban a megírt dolgozat a tanuló teljes tájékozatlanságáról árulkodik, és tanév végi átlaga a dolgozatot figyelembe véve nem éri el az elégségeshez minimális szintet, a szaktanár dönthet úgy, hogy mindezek alapján a diákot a tanév végén megbuktatja.

A tanuló külön kérésére a szaktanárnak délutáni időintervallumban lehetőséget kell biztosítania egy javító „kisérettségi" dolgozat megíratására. Amennyiben a javító dolgozat eredményes, az előző „kisérettségi" érdemjegyét figyelmen kívül kell hagyni.

A tanév végi „szintvizsga" dolgozat értékelésére a kisérettségire vonatkozó szabályok érvényesek.

A tanuló érdemjegyeiről a szülő a KRÉTA-n keresztül tájékozódhat. A pedagógusnak az osztályzatokat a közléstől számított maximum 2 munkanapon belül rögzítenie kell az e-naplóban. Az osztályfőnök feladata, hogy ellenőrizze, a szülő ismeri-e gyermeke osztályzatait.

A dolgozatok megírását követően a tanárkollégáknak két hét áll rendelkezésére a dolgozatok kijavítására és kiosztására. A határidő elmulasztása esetén a diák nem köteles az érdemjegyet elfogadni.

A dolgozatok jegyei a kiosztás időpontjában, de legkésőbb a megírást követő három héten belül kerülnek be az e-naplóba.

A dolgozat megőrzése

A röpdolgozatot és a házi dolgozatot a javítást követően visszakapja a diák. A témazárókat, irodalmi fogalmazásokat a tanár a következő tanév kezdetéig megőrzi.

Amennyiben a diák a témazáró dolgozatot haza szeretné vinni, saját kérésére és költségére arról fénymásolat készíthető. Kivétel az a feladatlap, illetve dolgozat, melyet a tanár több éven keresztül használhat, ez csak helyben tanulmányozható.

4.10.5. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskola nem tesz különbséget az egyes tanítási napokra és a hétvégére, szünetekre adott házi feladatok között. A hétvégékre és szünetekre adható házi feladat, de tartsuk szem előtt, hogy a szünetekben a diáknak pihenésre, feltöltődésre is jusson ideje.

Nagyobb horderejű otthoni munkákra pl. házi dolgozat, rajz, egyéb hasonló feladatokra minimum egy hetet kell biztosítani.

4.11. A tanulók jutalmazásának, fegyelmezésének elvei és formái

4.11.1. Jutalmazás

Az intézmény pedagógiai munkájának egyik legfontosabb eszköze a jutalmazás. Lehetőleg minden olyan tanulói teljesítményt el kell ismerni, dicsérni és jutalmazni, amely az átlagos kötelességteljesítés szintjét meghaladja, ennek figyelemmel kísérése és alkalmazása minden nevelőnek alapvető pedagógiai feladata.

A tanulók iskolán belüli tanulmányi és/vagy diákköri, közösségi munkájukért szóbeli vagy írásbeli, alapítványi tárgyi, pénz- vagy oklevél jutalomban részesülhetnek. Iskolán kívüli tevékenységüket külön elbírálás alapján jutalmazza az iskola.

Igen fontos, hogy a jutalmazás, dicséret megítélése nyilvános legyen, átlátható szabályok szerint történjen, s maga a jutalmazás is megkapja a jelentőségéhez mért nyilvánosságot.

Kiemelten kell figyelembe venni jutalmazáskor, dicséret megadásakor:

- a tanuló magatartását,
- a jeles és kitűnő tanulmányi eredményeket, a nyelvvizsga-bizonyítványt,
- tanulmányi versenyeken az iskolai fordulóból való továbbjutást,
- a kulturális, honismereti, környezetvédelmi tevékenységben az iskolai körön túli teljesítményeket,
- a sportversenyeken a megyei, országos, iskolák közötti bajnokságokon elért eredményeket,
- diákmozgalmakban, tanulóközösségekben az osztályérdekeltséget meghaladó részvételt, teljesítményt.

Jutalmazási formák:

A tanulók egyéni jutalmazása:

A tanulók munkáját, teljesítményét egyénenként, illetve az adott diákközösségre vonatkozóan jutalmazhatjuk:

- dicséretek elektronikus naplóba írása:
  - osztályfőnöki dicséretet adhat az osztályfőnök az osztályban végzett kiemelkedő munkáért)
  - szaktanári dicséretet adhat a szaktanár a tanuló kimagasló szaktárgyi tudásáért, munkájáért,
  - igazgatói dicséretet adhat az igazgató a diák kimagasló iskolai tevékenységéért,
  - nevelőtestületi dicséretet adhat a nevelőtestület a tanuló kiemelkedő (kitűnő, jeles) tanulmányi munkájáért és/vagy iskolai közösségi szerepvállalásáért.
- dicséretek beírása a törzskönyvbe és bizonyítványba (szaktárgyi és általános dicséretek),
- egészen kiemelkedő eredményt elérő tanulók nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyvben való dicsérete.

Jutalmak:

- tanulók jutalmazása oklevéllel, jutalomkönyvvel,
- felterjesztés alapítványi díjra (a kitűnő bizonyítvánnyal és közösségi, kulturális, versenyeredmény alapján történő javaslat szerint),
- Bolyai Nívó díj odaítélése. Ezt a díjat az a diákunk kaphatja, aki a középiskolai évei alatt mindvégig folyamatosan kimagasló teljesítményt nyújtott a tanulmányaiban, a versenyeken, a közösségi és kulturális területen egyaránt.

A tanulók, osztályok, diákközösségek csoportos jutalmazása:

- dicséret /általános/ beírása az elektronikus naplóba,
- oklevél,
- hozzájárulás társadalmi erőforrásból színházlátogatás, kirándulás költségeihez.

A jutalmazás módja

- A dicséreteket, jutalmakat osztály (szaktanári, osztályfőnöki, szaktárgyi dicséret), illetve iskolai nyilvánosság előtt (valamennyi többi jutalmazási forma) kell közölni: iskolagyűlése(ke)n, diákközgyűlése(ke)n, iskolai ünnepsége(ke)n, ballagásokon és tanévnyitó ünnepségeken.
- Alapítványi díjak odaítélésére a tanárok, az iskolában működő diákkörök, és a diákönkormányzat tehetnek javaslatot. A javaslatot az intézmény vezetésének kell leadni, hogy továbbítsa az alapítvány kuratóriumának.

4.11.2. A fegyelmező intézkedések formái, alkalmazásuk elvei

Kihágások, vétségek lehetséges fegyelmi következményei

A fegyelmező intézkedések célja az, hogy a tanuló időben kapjon vétsége súlyával arányban álló figyelmeztetést, intést, és így elkerülhetők legyenek a súlyosabb következmények; a fegyelmező intézkedés tehát nevelési eszköz. Fegyelmező intézkedésre van szükség kisebb magatartási hibák, fegyelmi vétségek, a házirend kevésbé súlyos megsértése esetén, különösen pedig akkor, ha a tanuló magatartásával, viselkedésével sérti a kulturált, udvarias társadalmi magatartás szabályait, veszélyezteti a tanórák, szünetek, a tanórán kívüli foglalkozások rendjét, a biztonságos munkavégzést.

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi - fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal -, fegyelmi büntetésben részesítendő. Iskolánkban a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a nevelőtestület megbízásából a fegyelmi bizottság jogosult. A felelősségre vonás eljárásmódjára nézve a törvény rendelkezései az irányadók.

A büntetések kiszabásának, alkalmazásának alapelvei

- A különböző vétségek, kihágások különböző fokozatú – súlyuknak megfelelő, azzal arányban álló – fegyelmező intézkedéseket vonnak maguk után.
- A fegyelmező intézkedéseknél és a fegyelmi büntetéseknél a fokozatosság elvét kell alkalmazni. (Nem kötelező betartani a fokozatosság elvét súlyosabb vétség esetén; előző fokozat nélkül is adható a következő, viszont újabb vétség esetén már csak súlyosabb fokozat következhet.)
- Ugyanannak a vétségnek, kihágásnak az ismételt előfordulását, elkövetését nem lehet még egyszer ugyanazzal a fokozattal büntetni.

Fegyelmező intézkedések formái (írásos bejegyzések az elektronikus naplóban)

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés *(év végén legfeljebb változó magatartás),*
- igazgatói figyelmeztetés, intés *(év végén legfeljebb változó magatartás),*
- igazgatói megrovás *(év végén legfeljebb rossz magatartás),*
- tantestület előtti megrovás *(évismétlés vagy kizárás előtti utolsó figyelmeztetés),*
- értesítés fegyelmi eljárás megindításáról *(ajánlott levélben is).*

Fegyelmi eljárás – fegyelmi büntetések

Az előírások vétkes és súlyos megszegése esetén még akkor is fegyelmi eljárást kell kezdeményezni, ha előzőleg a tanuló fegyelmező intézkedés egyetlen fokozatában sem részesült.

Ilyen vétségnek minősül például:

- a házirend szabályainak ismételt be nem tartása,
- a szándékos károkozás, lopás,
- mások személyiségi jogainak durva megsértése,
- mások ellen elkövetett fizikai vagy lelki bántalmazás, stb.

Fegyelmi büntetések formái

a) megrovás,
b) szigorú megrovás,
c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától (tanköteles korú diáknál évismétlés),
f) kizárás az iskolából (nem tanköteles korú diáknál, évismétlés lehetősége nem áll fenn).

A fegyelmi büntetés hatálya

A tanuló – a megrovás és a szigorú megrovás kivételével – a fegyelmi határozatban foglaltak szerint a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll. A fegyelmi büntetés hatálya nem lehet hosszabb

a) „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása" fegyelmi büntetés esetén hat hónapnál,
b) „áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába", „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától" és „kizárás az iskolából" fegyelmi büntetések esetén tizenkét hónapnál.

A fegyelmi büntetés végrehajtása

A fegyelmi jogkör gyakorlója a büntetés végrehajtását a tanuló különös méltánylást érdemlő körülményeire és az elkövetett cselekmény súlyára tekintettel legfeljebb hat hónap időtartamra felfüggesztheti.

A fegyelmi eljárás egyéb szabályai

„Eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától" fegyelmi büntetés nem szabható ki, ha a tanév végi osztályzatokat megállapították.

Ha a „kizárás az iskolából" fegyelmi büntetést megállapító határozat a középiskola utolsó évfolyamának sikeres elvégzése után válik végrehajthatóvá, a tanuló nem bocsátható érettségi vizsgára. A tanuló a megkezdett vizsgát nem fejezheti be addig az időpontig, ameddig a „kizárás az iskolából" fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.

Egyeztető eljárás

A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzheti meg, amelynek célja a kötelességszegéshez elvezető események feldolgozása, értékelése, ennek alapján a kötelességszegéssel gyanúsított és a sérelmet elszenvedő közötti megállapodás létrehozása a sérelem orvoslása érdekében. Egyeztető eljárás lefolytatására akkor van lehetőség, ha azzal a sérelmet elszenvedő fél, kiskorú sérelmet elszenvedő fél esetén a szülő, valamint a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló, kiskorú kötelességszegéssel gyanúsított tanuló esetén a szülő egyetért.

Az egyeztető eljárás részletes szabályait az SZMSZ-ben határozzuk meg.

4.12. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése

4.12.1. Magatartás

A magatartás minősítésével elsősorban a diák iskolai közösségben való együttélésének jellemzőit, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyulását, viselkedését és fegyelmezettségét fejezzük ki. Mivel a minősítésben szerzett kritériumok nem érvényesülnek egyszerre, ezért az egyes osztályozási kategóriák elsősorban útmutató jellegűek.

Példás (5) a magatartása annak a tanulónak, aki tanórán és azon kívül is megtartja az írott szabályokat; viselkedése megfelel az általánosan elfogadott normáknak.

- ***Viszonyulása a közösséghez:*** mások jogos érdekeit tiszteletben tartja, igazságosságra törekszik. Tevékenyen tesz a közösségért.
- ***Az emberi méltóság tiszteletben tartása:*** fellép minden olyan megnyilvánulás ellen, amely a tanulótársak megalázásával, szabadság korlátozásával, kirekesztéssel vagy bántalmazással jár.
- ***Viselkedéskultúrája, hangneme:*** az elvárásoknak megfelelő.
- ***Házirend betartása:*** azonosul a házirend szellemiségével és követelményrendszerével; betartja előírásait, és másokat is erre ösztönöz.
- ***Fegyelmi helyzete:*** rendszeresen részt vesz az iskolai foglalkozásokon; igazolatlan hiányzásai nincsenek, büntetést (írásbeli figyelmeztetést) nem kapott.

Jó (4) minősítést kap az a tanuló, aki szabálytartó, de dicséretet érdemlő tevékenységet nem végzett.

- ***Viszonyulása a közösséghez:*** mások jogos érdekeit figyelembe veszi.
- ***Az emberi méltóság tiszteletben tartása:*** nem ért egyet azokkal a megnyilvánulásokkal, amelyek sértik a tanulótársak méltóságát.
- ***Viselkedéskultúrája, hangneme:*** kivetnivalót ebben a tekintetben nem találunk benne.
- ***Házirend betartása:*** a házirend előírásait alapvetően betartja.
- ***Fegyelmi helyzete:*** szorgalmasan jár az iskolába, esetenként előforduló késéseit ő is hibának tartja, legfeljebb egy írásbeli szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetése van, figyelmeztetésre hibáit korrigálja.

Változó (3) magatartású az a tanuló, aki gyakran megsérti a viselkedési szabályokat.

- ***Viszonyulása a közösséghez:*** mások jogos érdekeit nem mindig veszi figyelembe.
- ***Az emberi méltóság tiszteletben tartása:*** esetenként másokkal szemben sértően viselkedik.
- ***Viselkedéskultúrája, hangneme:*** néha megfeledkezik magáról, de hibáit korrigálja.
- ***Házirend betartása:*** esetenként megsérti, de belátja a hibáit és a mulasztásait.

- ***Fegyelmi helyzete:*** több ízben igazolatlanul hiányzott vagy késett, de ezeknek az óráknak az együttes száma legfeljebb öt óra; fegyelemsértése miatt írásban legalább kettő szaktanári, osztályfőnöki vagy legalább egy igazgatói figyelmeztetést kapott.

Rossz(2) a magatartása annak a tanulónak, aki rendszeresen megsérti az írott szabályokat, viselkedése nem felel meg az általánosan elfogadott normáknak, és többször hiányzik, illetve megrovásban részesült.

- ***Viszonyulása a közösséghez:*** önző, másokra nincs tekintettel.
- ***Az emberi méltóság tiszteletben tartása:*** nem veszi figyelembe diáktársai méltóságát, viselkedése bántó.
- ***Viselkedéskultúrája, hangneme:*** viselkedése közönséges, hangneme durva.
- ***Házirend betartása:*** sokat vét a házirend ellen, és megbánást nem tanúsít.
- ***Fegyelmi helyzete:*** igazolatlan óráinak és késéseinek száma együttesen legalább hat óra; osztályfőnöki vagy igazgatói megrovást kapott, illetve fegyelmi eljárást kellett ellene indítani.

4.12.2. Szorgalom

A szorgalom minősítése alapvetően azt tükrözi, hogy milyen a tanulónak egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkája, kötelességtudata, a feladatokhoz való viszonyulása, kitartása.

Példás(5) szorgalmi jegyet érdemel az a tanuló, aki a tanórákra hiánytalanul felkészült, a tanórán képességei szerint aktívan részt vesz, és önálló feladatot is végez.

- ***Tanulmányi munkája:*** odaadóan tanul, törekvő; eredményei összhangban vannak a képességeivel, arra törekszik, hogy minél magasabb iskolai végzettségre tegyen szert.
- ***Kötelességtudata:*** kifogástalan, öntudatos, feladatait jól rendszerezi, nem kell őt munkára sarkallni.
- ***Tanórán kívüli tevékenysége:*** igénybe veszi a tanórán kívüli művelődési és tanulási lehetőségeket; szabadidejét tartalmasan tölti ki.

Jó(4) a szorgalma annak a tanulónak, aki a tanórákra rendszeresen készül, azokon megfelelően dolgozik, s képességeinek megfelelő teljesítményt nyújt.

- ***Tanulmányi munkája:*** törekvő, feladatait ellátja és ennek köszönhetően eredményei nem maradnak el jelentősen az adottságaitól.
- ***Kötelességtudata:*** alapvetően önállóan dolgozik, de esetenként feladatai ellátására kell őt biztatni.
- ***Tanórán kívüli tevékenysége:*** biztatásra ugyan, de törekszik, hogy igénybe vegye a tanórán kívüli művelődési és tanulási lehetőségeket.

Változó(3) szorgalmú az a tanuló, akinek a tanórákra való felkészülése többször hiányos, a tőle elvárhatónál gyengébben teljesít.

- ***Tanulmányi munkája:*** tanulmányi munkája hullámzó, eredményei elmaradnak a képességeitől, és nem nagyon törekszik ennek korrigálására; félévkor vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott.
- ***Kötelességtudata:*** erősen ingadozó, gyakran kell ösztönözni, munkavégzése rapszodikus.
- ***Tanórán kívüli tevékenysége:*** csak esetenként él a tanórán és iskolán kívüli művelődési lehetőségekkel.

Hanyag(2) minősítést kap az a tanuló, aki az iskolai és otthoni tanulást is elhanyagolja, s mélyen képességei alatt teljesít.

- ***Tanulmányi munkája:*** feladatait nem látja el, rendszertelenül tanul és félévkor vagy év végén, hanyagsága miatt kettő vagy ennél több tárgyból elégtelent kapott.
- ***Kötelességtudata:*** nem veszi komolyan a teendőit; elhanyagolja a tanulmányi munkáját; a figyelmeztetésekre, büntetésekre nem reagál.
- ***Tanórán kívüli tevékenysége:*** egyáltalán nem törekszik a javítási lehetőségekre, a tanórán kívüli művelődési és tanulási lehetőségeket elutasítja.

4.13. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

4.13.1. Általános elvek:

- A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantervi minimális követelmények (legalább elégséges) teljesítése.
- Ha egy vagy két tantárgyból bukott a tanuló (tekintet nélkül a tantárgy jellegére) javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsgája sikeres, folytathatja tanulmányait, és magasabb évfolyamba léphet.
- A háromnál több tárgyból bukott tanköteles korú tanulónak évfolyamot kell ismételnie. (A már nem tanköteles korú diák is évet ismételhet.)
- Más iskolából átiratkozott tanuló – amennyiben az előírt tananyag haladási ütemében különbség mutatkozik – különbözeti vizsga letételével léphet magasabb évfolyamba.
- Az osztálytípusok közötti váltás akkor lehetséges, ha a tantervi különbségekből adódó osztályozó, illetve különbözeti vizsgát leteszi a tanuló.
- Középiskolánkban a 11–12. évfolyamba lépésnek az alapműveltségi vizsga letétele nem követelménye.

4.13.2. A továbbhaladás tantárgyi tantervi követelményei

Az aktuális kerettantervnek és helyi tantervnek megfelelő tantervi tananyagot (tantárgyankénti témaköröket) éves bontásban iskolánk honlapján, a PP külső mellékleteként tesszük közzé. (Ez a diákoknak is tájékozódási pont az érettségire, illetve az esetleges javító, osztályozó vizsgákra való felkészülésben.)

Fentieken kívül a javító, osztályozó, különbözeti vizsgára készülő tanulóknak a szaktanárok is segítséget nyújthatnak.

4.14. A tanulók fizikai állapotának mérése

Iskolánk testnevelő tanárai a központilag előírt NETFIT-mérést minden tanévben, tavasszal végzik el.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (NETFIT) a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti.

A NETFIT – mérési azonosító alkalmazásával – a tanuló következő személyes adatait tartalmazza:

a) mérési azonosító,

b) születési év és hónap,

c) nem,

d) decimális életkor,

e) sajátos nevelési igényre vonatkozó adat,

f) évfolyam,

g) az iskola feladatellátási helye,

h) a fizikai fittségi mérés eredményei.

A nyilvántartás adatai az első adatfelvételtől számított tíz évig kezelhetők.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával – rögzíti és feltölti a NETFIT-be. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

A felmérés eredményét a testnevelő tanárok osztályozhatják.

4.15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

4.15.1. A csoportbontás szabályai

Csoportbontásokra a Pedagógiai program Helyi tantervében szereplő osztályok és tantárgyak esetén kerül sor. (Idegen nyelvek, digitális kultúra, testnevelés, adott osztálytípus esetén magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, stb.)

Általános csoportbontási elvek:

- A bejövő diákok (7. és 9. évfolyam) esetében a tanév kezdetén az adott első idegen nyelvórán (angol nyelv vagy német nyelv) írásbeli felmérő keretében történik a szintfelmérés. A nyelvi csoportok kialakítására a szintfelmérő dolgozat során elért százalékos eredmény alapján létszámarányosan kerül sor.
- Testnevelés órán a csoportok kialakításának legfőbb szempontja a tanulók neme. Az arányos létszámeloszlás kialakítása érdekében szükség esetén évfolyamszintű csoportok is létrehozhatók. (Pl.: 10. évfolyamos fiúk)
- Egyéb tantárgyaknál a tanulói névsor, illetve a diákok érdeklődési köre (Pl.: humán, reál) alapján alakulnak a csoportok.
- A csoportok minimális létszáma a fenntartó rendelkezései szerint kerül meghatározásra. (nyelvi bontásnál minimum 8 fő, egyéb csoportoknál minimum 14 fő)

A csoportokba kerülés részletes szabályait a munkaközösségek határozzák meg.

Tanév közben a csoportváltás minden esetben a szaktanár javaslatára, a szülő írásos kérésére történik. A kérelmet és javaslatot az intézményvezetésnek kell benyújtani. Az igazgató – a szaktanárokkal konzultálva – adott esetben (a tananyagtól függően) különbözeti vizsga letételét írhatja elő. Megfelelt minősítés esetén a tanuló átkerül az általa kért csoportba.

Az osztálykerettől eltérő, csoportbontással kialakított tanórai foglalkozásokat és azok résztvevőit, illetve eredményeiket a pedagógus az elektronikus naplóban rögzíti.

4.15.2. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A fenntartó által engedélyezett éves órakeretből – a délelőtti tanítási órák (kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható) levonása után – fennmaradó órákkal gazdálkodhatunk egyéb foglalkozások megtartására. Ezek lehetnek szakkörök, öntevékeny diákkörök, versenyfelkészítő foglalkozások, igény esetén felzárkóztató (korrepetáló) órák.

A tanévnyitó nevelőtestületi értekezleten a kollégák jelzik, hogy milyen egyéb foglalkozásokat kívánnak tartani az adott tanévben. Miután ezt összevetjük a rendelkezésre álló (a fentiekben meghatározott) órák számával, az iskolavezetés előnyben részesíti azokat az igényeket, melyeknek több évre visszavezethető hagyománya van, vagy célja területi, megyei és országos versenyekre való felkészítés.

Amennyiben van még szabad órakeret, a diákok kezdeményezéseit helyezzük előtérbe, pl.: öntevékeny diáksportkör.

4.16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.16.1. Egészségnevelési elveink

Három szinten értelmezzük az egészséget, mint egészséges állapotot:

1. Testi egészség
2. Lelki egészség
3. Társas (szociális) egészség

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Ösztönözzük tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a ***helyes táplálkozás***ra, a mozgásra, a ***stressz-kezelés*** módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek ***lelki egyensúly***uk ***megóvásá***ra, társas viselkedésük szabályozására, a ***konfliktusok kezelésé***re.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A betegségek megelőzésén kívül az ***egészséges életvitel kialakításá***hoz is módszeresen hozzájárulunk, segítjük a krízishelyzetbe jutott diákjainkat.

Feladatunknak tartjuk a ***prevenció*** kiterjesztését, így hangsúlyt fektetünk a dohányzás, az alkoholizálás, a droghasználat megelőzésére is, és fontosnak tartjuk a szexuális kultúra fejlesztését is.

Az egészséges életvitel elengedhetetlen részének tartjuk a másokkal szembeni ***toleranciá***t, a beteg embertárs elfogadását.

4.16.2. Környezeti nevelési elveink és céljaink

A környezeti nevelés tartalma az utóbbi években kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik.
Értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedék életminőségéhez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.
Nagy szerepe van a tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli nevelési helyzeteknek is. A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció.

Nélkülözhetetlen a középiskola ökológiai kultúrájának (energiatakarékosság, hulladékgazdálkodás) fejlesztése.
A program megvalósításában nagy segítséget nyújthatnak az intézményes nevelésen kívüli formák is: nemzeti parkok, múzeumok, természet- és környezetvédelmi civil szervezetek, növény- és állatkertek, bemutatók.

A Nemzeti alaptanterv elvárásai szerint az alábbi nevelési célok megvalósítására kell törekednünk:

- rendszerszemléletre nevelés,
- az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása,
- globális összefüggések megértése,
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása,
- a létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása,
- a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése,
- a szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben.

Intézményünk konkrét céljai:

- a természeti és épített környezet megismerése és megóvása,
- helyi értékek és problémák alaposabb megismerése,
- az intézményen belüli szemetelés és az egészségkárosító szenvedélyek leküzdése,
- energiatakarékosságra (villanyáram, ivóvíz, fűtés, fénymásolás stb.) való figyelemfelkeltés, személyes példamutatás,
- az iskolai büfé „zöldítése” (egészségesebb ételek, kevesebb csomagolóanyag),
- a környezet-és természetvédelmi jeles napok megünneplése; (Föld Napja, Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja, Dohányzásmentes Világnap, Autómentes Nap, Takarítási Világnap, Lelki Egészség Napja, Takarékossági Világnap, Fogyasztás-szüneteltetési Nap, Állatok világnapja);
- Témaheteken való aktív részvétel.

4.17. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték, segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a majdani munkavállalásra, karrierépítésre – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Iskolánkban olyan légkört és tevékenységi formákat kívánunk kialakítani, amely kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik tanulónk származása, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, fizikai adottságai miatt vagy bármely más oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön. Iskolai programunk arra törekszik, hogy minden tanuló részére biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tanuló képességeit, tehetségét kibontakoztathassa, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak. Ezen elvek mentén alapvető céljaink:

- együttműködés a szülőkkel, nevelőtársakkal, diákönkormányzattal, hatósággal, hivatott állami szervezetekkel, társadalmi, egyházi és egyéb egyesületekkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
- a tanulók minél gazdagabb iskolai tevékenységének, programjának biztosítása, a veszélyek ellensúlyozása.

Olyan pedagógiai munkát kell végeznünk, melynek középpontjában a diákok képességeinek fejlesztése, készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is. A tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

A veleszületett készségproblémával küszködő tanulók (SNI) számára az intézmény külön fejlesztő pedagógust nem tud biztosítani. Az ő esetükben az esélyegyenlőséget a 9. fejezet 2. pontjában leírt felzárkóztató, segítő programmal valósítjuk meg.

Az eredményes tanulás segítésének elvei:

- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén,
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és a tevékenység támogatása az iskolán kívül is,
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelése és feltárása,
- prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrése,
- egyének és közösségek számára kiírt pályázatokon való részvétel szorgalmazása,
- továbbtanulók segítése pályaorientációs, illetve pályaválasztási tanácsadással,
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása,

- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Az esélyegyenlőség biztosítása legtöbb esetben nem jár többletköltséggel, csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel az intézményi közösség részéről. Intézményünk a fenti elvek szem előtt tartásával az iskolai oktatás és nevelés keretei között (tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon) biztosítja a tanulók esélyegyenlőségét.

Szükség esetén a szaktanárok véleményét kikérve, szakorvosi vélemény alapján igazgatói határozattal mentesítjük a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat bizonyos tantárgyak egészének vagy egy részének értékelése alól.

A szociálisan hátrányos helyzetű, de jól tanuló diákok esetenkénti anyagi támogatásához egyéb forrásokat keresünk.

SNI-s és BTM-es tanulók iskolai nevelése és oktatása

Az intézmény szakmai alapdokumentumában SNI-s tanulók fogadása nem szerepel. A felvételi eljárásból azonban ezek a tanulók sem zárhatók ki, így előfordul, hogy néhány veleszületett készségproblémával küszködő tanuló is bekerül az iskolába. Arra is van példa, hogy ezekre a problémákra a gimnáziumban derül fény a szaktanárok jelzései alapján. Ilyenkor az iskola kezdeményezi az adott tanuló szakértői felülvizsgálatát.

Ezeknek a tanulóknak **az intézmény saját fejlesztő pedagógust nem tud biztosítani,** az ő fejlesztésükről alapvetően a szülőnek kell gondoskodnia.

Amennyiben annak feltételei adott tanévre vonatkozóan biztosíthatók, a szülőkkel szorosan együttműködve, az utazó gyógypedagógus hálózaton keresztül megteremtjük a lehetőségét az érintett tanulók fejlesztő foglalkozásokon való részvételének.

Részben a felvételi eljárás során, részben egyéni elbírálás – jellemzően szociális indokok – alapján előfordul, hogy a bolyai diákközösségének tagjává válik egy-egy mozgásszervi, hallás vagy látássérült, esetleg egyéb egészségügyi problémával rendelkező diák. Az ő esetükben még nagyobb hangsúly helyeződik a szülőkkel való szoros együttműködésre, illetve a diáktársak segítő, támogató közreműködésére.

Az intézmény nem zárkózik el teljes mértékben ezen tanulók felvételétől, átvételétől, de minden esetben alapos mérlegelést igényel az, hogy az érintett diák problémájából adódóan tud-e alkalmazkodni a környezetéhez. Pl. ahhoz, hogy – sajnos – **a gimnázium teljes területén nem megoldott, és nem is megoldható az akadálymentesítés.**

Mindezek miatt továbbra sem tervezzük, hogy SNI-s és BTM-es diákokat fogadjunk, és rájuk vonatkozóan külön fejlesztő programot dolgozzunk ki. Adott esetben igazgatói határozat alapján különböző módokon támogatjuk, segítjük az érintett diákok tanulását.

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

5.1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását. A tanévkezdéskor a nevelőtestület a lezáruló tanév tapasztalatai szerint javaslatot tesz a pedagógiai programban foglaltak módosítására. A tanév során elkészített módosítást az érintettek véleményezését követően a nevelőtestület a tanév végén fogadja el. A módosított Pedagógiai Program a következő tanév első napjától lép hatályba.

5.2. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására:
- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója,
- szülői szervezet

tehet javaslatot.
Jogszabályi változás esetén a pedagógiai programot módosítani kell!

5.3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető:
– az intézmény irattárában
– az igazgatóhelyettesi irodában
– az intézményi honlapon
– a Köznevelés Információs Rendszer (KIR) elektronikus
felületén.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az Ócsai Bolyai János Gimnázium Pedagógiai Programjának a véleményezése az alábbiak szerint megtörtént:

Véleményező szerv	**Dátum**	**Dokumentum iktatószáma klik032552001/…**
Intézményi Tanács	2026.07.02.	04170-2/2026
Szülői szervezet		
Diákönkormányzat	2026.06.18.	04170-1/2026
Nevelőtestület	2026.07.03.	00087-9/2026

JÓVÁHAGYÁSI ZÁRADÉK

Az Ócsai Bolyai János Gimnázium Pedagógiai Programját a Monori Tankerületi Központ Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. § (2a) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva az Nkt. 83. § (2) g) pontja alapján jóváhagyom.

Monor, időbélyegző szerint

dr. Hrutkáné Molnár Monika
tankerületi igazgató